zbo-begroting 2025

De Nederlandsche Bank

EUROSYSTEEM

Inhoud

1 Inleiding

2 Belangrijkste activiteiten

3 Financiën

Voorwoord

In deze begroting geeft DNB een toelichting op haar werk als toezicht-houder en resolutie-autoriteit. In die hoedanigheid houden we de financiële gezondheid van instellingen scherp in de gaten en zien erop toe dat bestuurders geschikt en betrouwbaar zijn. Ook houden we toezicht op de integriteit van financiële instellingen en kan DNB meerdere maatregelen nemen als een bank of verzekeraar in de problemen komt. Als een instelling onverhoopt omvalt hebben we ons instrumentarium gereed voor adequate afhandeling. DNB werkt daarmee actief aan het vertrouwen in financiële instellingen in een snel veranderende wereld.

Wij hechten veel waarde aan transparantie en informeren met deze begroting graag over onze prioriteiten en financiële plannen voor het komende jaar. We maken duidelijk welke externe ontwikkelingen en interne keuzes daaraan ten grondslag liggen. Waarbij de nieuwe Visie op Toezicht 2025-2028 de komende periode zal dienen als hoofdstructuur om de inhoudelijke ambities te koppelen aan de allocatie van de middelen. Ons toezicht is risicogebaseerd, zodat we onze beperkte capaciteit daar inzetten waar de grootste risico's zijn.

De komende jaren staan ook in het teken van de implementatie van een groot aantal verander- en wetgevingstrajecten. Kostenbewustzijn is een belangrijk uitgangspunt voor DNB en een groot gedeelte van deze extra werkzaamheden worden intern opvangen door herprioritering en herverdeling van capaciteit. Voor een deel van deze nieuwe taken is wel extra budget nodig en dit resulteert in een stijging van de zbo-begroting. Ondanks de stijging van de zbo-begroting houden we oog voor de draagkracht van de sector. Hiervoor werken we voorstellen uit die gericht zijn op een stabiele en proportionele tariefontwikkeling.

Steven Maijoor
Toezichtdirecteur en voorzitter toezicht

Cindy van Oorschot
Directeur Resolutie

1 Inleiding

In hoofdstuk 1 beschrijven we vanuit onze missie en wettelijke taken welke externe ontwikkelingen op ons afkomen en hoe we die vertalen naar onze meerjarenstrategie. We sluiten hoofdstuk 1 af met een toelichting op de hoofdlijnen van de zbo-begroting 2025 en de meerjarige kostenontwikkeling.

1.1 Missie 5

1.1.1 Wettelijke taken zbo 5

1.2 Context en strategie 6

1.2.1 Belangrijkste externe trends 6

1.3 Hoofdlijnen financiën 7

1.1 Missie

De Nederlandsche Bank (DNB) is de centrale bank, toezichthouder voor het financiële stelsel (naast de AFM), resolutieautoriteit van Nederland en uitvoerder van het Nederlandse depositogarantiestelsel. DNB is een naamloze vennootschap naar Nederlands recht. De directie is verantwoordelijk voor een goede uitvoering van de taken van DNB. De Nederlandse Staat is enig aandeelhouder. Als centrale bank is DNB onafhankelijk, in lijn met Europese wet- en regelgeving. DNB is een zelfstandig bestuursorgaan (zbo) voor de nationale taken op het gebied van toezicht, resolutie en het depositogarantiestelsel.

De missie van DNB luidt: wij maken ons sterk voor financiële stabiliteit en dragen daarmee bij aan duurzame welvaart in Nederland. Daarvoor werken we als onafhankelijke centrale bank, toezichthouder en resolutieautoriteit samen met Europese partners aan:

- prijsstabiliteit en een evenwichtige macro-economische ontwikkeling in Europa;
- een schokbestendig financieel systeem en veilig, betrouwbaar en efficiënt betalingsverkeer, en
- solide en integere financiële instellingen die hun verplichtingen en toezeggingen nakomen.

Door economisch advies uit te brengen, versterken we het beleid gericht op onze primaire doelstellingen.

1.1.1 Wettelijke taken zbo

De wettelijke basis voor de uitvoering van de zbo-taken is vastgelegd in verschillende regelingen zoals de Bankwet 1998, Wet op het financieel toezicht (Wft), Besluit uitvoering EU-verordeningen Wft, Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft), Pensioenwet (Pw), Wet verplichte beroepspensioenregeling, Sanctiewet 1977, Wet financiële markten BES (Wfm BES), Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme BES (Wwft BES) en de Pensioenwet BES. In het Toezichtarrangement DNB en AFM staat uitgewerkt welke taken voortvloeien uit de genoemde regelingen.

Het prudentieel toezicht van DNB is gericht op de soliditeit van financiële instellingen en de stabiliteit van het financiële stelsel. Het integriteitstoezicht van DNB ziet toe op het door de financiële sector tegengaan van financieel-economische criminaliteit. DNB houdt op een proportionele, onafhankelijke en transparante wijze toezicht op financiële instellingen en doet dat risicogebaseerd. Daarbij speelt DNB zoveel mogelijk in op nieuwe ontwikkelingen. De naleving van wet- en regelgeving en behoud van publiek vertrouwen is allereerst een taak van financiële instellingen zelf. DNB biedt - waar nodig - nadere *guidance* en treedt - indien nodig - op.

DNB is als nationale resolutieautoriteit verantwoordelijk voor het uitvoeren van resolutie in Nederland. DNB heeft wettelijke mogelijkheden om in te grijpen als een bank, verzekeraar of beleggingsonderneming in de problemen komt. Voor banken en beleggingsondernemingen is dit op Europees niveau geregeld. Dit loopt via het Single Resolution Mechanism (SRM dat bestaat uit een netwerk van nationale resolutieautoriteiten (NRA's). Sinds 2022 is DNB ook de NRA voor centrale tegenpartijen (CCP's), en daarmee verantwoordelijk voor de resolutieplanning van Nederlandse CCP's. De activiteiten met betrekking tot het toezicht en de resolutie van CCP's worden voor de volledigheid in deze begroting beschreven, maar vallen buiten het financiële zbo-kostenkader en de Wet bekostiging financieel toezicht 2019[1]. Daarnaast is DNB de uitvoerder van de Nederlandse Depositogarantie. Depositogarantie beschermt het geld op rekeningen bij Nederlandse banken. Mocht een bank failliet gaan, dan zorgt DNB ervoor dat depositohouders hun geld terug krijgen tot een maximum van € 100.000 per persoon, per bank. De Nederlandse Depositogarantie is een wettelijke regeling gebaseerd op een Europese richtlijn. Op 26 november 2015 is de Europese richtlijn voor depositogarantiestelsels in de Nederlandse wetgeving ingevoerd.

1 Financiering van de CCP-resolutietaak vindt vanuit de Centrale Bankbegroting plaats.

1.2 Context en strategie

De belangrijkste doelstellingen en resultaten voor 2025 worden, naast de impact van externe en actuele ontwikkelingen, gevoed door onze meerjarenstrategie. De DNB 2025-2028 strategie geeft aan welke eigenschappen we als organisatie moeten hebben om ons werk goed te kunnen doen. Dit noemen we onze strategische pijlers:

- onafhankelijk & gezaghebbend
- open & betrokken
- adaptief & proactief
- doeltreffend en doelmatig

Binnen de strategische pijler 'onafhankelijk en gezaghebbend' zetten we ons ten eerste - in het Nederlandse belang - in voor Europa door Europese samenwerking in de uitvoering van de kerntaken te verankeren. We staan voor een gelijk speelveld en financieel gezonde Europese instellingen.
Ten tweede zetten we in op een beheerste en evenwichtige pensioen-transitie door het belang van deelnemers voorop te zetten, ons werk efficiënt en zorgvuldig uit te voeren, transparant te zijn over onze afwegingen en samen te werken met onder andere de AFM.
Ten derde zetten we ons toezichtinstrumentarium in op het tegengaan van financieel-economische criminaliteit.

'Open en betrokken' draagt eraan bij dat DNB wordt gezien als betrouwbare autoriteit en pleitbezorger van de langetermijn en Europese samenwerking. Dit bereiken we door in dialoog te gaan met stakeholders en zoveel als mogelijk 'van buiten naar binnen' te denken en blijvend te benadrukken dat duurzaamheid een wezenlijk onderdeel is van onze kerntaken.

Als organisatie zijn we 'adaptief en proactief'. We verbeteren het functioneren en de wendbaarheid van onze organisatie door versterking op de cultuurthema's veilig & direct, samenwerken & waardering en resultaatgericht. Daarnaast blijven we werken aan onze arbeidsmarktpropositie om een aantrekkelijke werkgever te zijn en te blijven door divers en inclusief te zijn en ontwikkeling van medewerkers, waaronder digitale vaardigheden en datagedreven werken, te stimuleren.

'Doeltreffend en doelmatig' zijn we door risicogebaseerd te werken en onze interne governance en financiële besturing in samenhang te versterken. Hierbij zetten we digitale middelen effectief in voor onze taakuitvoering door een betrouwbaar en toekomstbestendig IT-landschap. We benutten de mogelijkheden van innovatieve ontwikkelingen (zoals AI) door deze toe te passen als deze geschikt en bewezen zijn.

De DNB strategie 2025-2028 biedt de context waarbinnen de Visie op Toezicht (VoT) 2025-2028 is opgesteld, zie hiervoor paragraaf 2.1.

1.2.1 Belangrijkste externe trends

Onze omgeving verandert snel. Zo is de mondiale politieke situatie in tientallen jaren niet zo dreigend geweest. De polarisatie in het politieke en maatschappelijke debat is toegenomen. Om ons heen brokkelt het vertrouwen in instituties steeds verder af. Dit kan op termijn ook invloed hebben op DNB. Daarnaast is de toekomst in bredere zin fundamenteel onzeker. Hoewel financiële markten optimistisch ogen, tonen uitbraken van marktonrust ook de nervositeit rondom hoge waarderingen. Ook voor Nederland zorgen de onzekere economische vooruitzichten en geopolitieke spanningen voor een volatiel risicolandschap.

Nieuwe technologieën brengen fundamentele veranderingen teweeg in de werking van financiële instellingen én kunnen als wapen gebruikt worden om de stabiliteit van die instellingen te ondermijnen. Cyberaanvallen vormen een toenemende dreiging voor de financiële sector, mede als gevolg van verdere digitalisering. Financiële instellingen en het betalingsverkeer kunnen zelf geraakt worden door een cyberaanval, maar ook hinder ondervinden van cyberaanvallen op kritieke derde partijen en vitale processen. Bovendien neemt de complexiteit van het cyberlandschap toe door de opkomst van artificiële intelligentie (AI). Het gebruik van AI biedt kansen voor financiële instellingen, maar brengt ook nieuwe risico's met zich mee.

Ook klimaatverandering en de toename van bredere natuurrisico's, zoals natuurverlies, blijven onverminderd relevant voor de financiële sector. Nederland is kwetsbaar voor zowel fysieke risico's als transitierisico's. Dergelijke risico's kunnen het gevolg zijn van de schade van klimaatverandering en de aantasting van het milieu of ontstaan doordat financiële instellingen zich moeten aanpassen aan strenger klimaat- en milieubeleid, nieuwe technologie en/of veranderend markt- en consumentensentiment. DNB verwacht van financiële instellingen dat zij inzicht hebben in alle materiële risico's, waaronder klimaat- en milieurisico's, en deze risico's beheersen.

1.3 Hoofdlijnen financiën

De zbo-begroting van DNB bestaat uit een deel dat gaat over de toezichttaak en een deel dat gaat over de resolutietaak en de uitvoering van de depositogarantie. In tabel 1 wordt de meerjarige ontwikkeling van de omvang van beide begrotingen weergegeven. De zbo-begroting stijgt van € 257,3 miljoen in 2024 naar € 277,4 miljoen in 2025. De uitgebreide toelichting op beide begrotingen (en de begrotingen per deelsector) is opgenomen in hoofdstuk 3.

De begroting 2025 past binnen het zbo-kostenkader 2025-2028. Het zbo-kostenkader 2025-2028 is weergegeven in tabel 1. De begroting 2025 bevat een uitwerking van de afspraken uit het eerste jaar van het kostenkader 2025-2028 naar de deelsectoren. Zoals hierna wordt toegelicht, is in het kostenkader een compensatie voor de loon- en prijsontwikkeling opgenomen. Deze compensatie bedraagt in 2025 € 9,4 miljoen (3,9% conform de 'cao-loon bedrijven', zie bijlage 3 voor de methodiek van de loon- en prijsbijstelling). Dit levert inherent risico's en onzekerheid op voor 2025, aangezien de loonontwikkeling hoger, maar ook lager, zou kunnen uitvallen.

Tabel 1 Meerjarige kostenontwikkeling per zbo-taak[2]

(€ miljoen)

	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	B2025-B2024
Toezicht	194,3	201,6	220,2	234,5	252,7	18,2
Resolutie en DGS	24,5	21,9	22,2	22,8	24,6	1,8
Totaal	**218,7**	**223,5**	**242,4**	**257,3**	**277,4**	**20,1**

Het kostenkader 2025-2028 (zie tabel 2) gaat over alle zbo-taken. Volgens de afspraken, zoals gemaakt bij het vaststellen van het zbo-kostenkader 2025-2028, bedraagt het kostenkader voor 2025 € 277,4 miljoen (exclusief de post 'onvoorzien'). Het kostenkader bestaat uit het basisbedrag, specifieke afspraken en loon- en prijsbijstelling. Zie bijlage 3 voor de verdere afspraken die bij het opstellen van het kostenkader 2025-2028 zijn gemaakt.

Tabel 2 Ontwikkeling zbo-kostenkader 2025-2028

(€ miljoen)

	2024	2025	2026	2027	2028
Basisbedrag Toezicht *	228,6	231,1	231,1	231,1	231,1
Basisbedrag Resolutie	16,2	16,2	16,2	16,2	16,2
Basisbedrag DGS	6,6	6,6	6,6	6,6	6,6
Basisbedrag	**251,4**	**253,9**	**253,9**	**253,9**	**253,9**
Uitbreidingen en intensiveringen		26,9	24,9	20,3	14,0
■ waarvan Wtp	5,9	8,5	6,3	3,1	0,0
■ waarvan DORA, AI-act en IRRD		5,6	6,1	6,3	6,3
■ waarvan overig		12,8	12,6	10,9	7,7
Besparingen en herprioriteringen		-11,7	-10,4	-7,7	-3,5

2 Afrondingen zorgen ervoor dat er verschillen in de gepresenteerde cijfers zichtbaar zijn.

	2024	2025	2026	2027	2028
Nieuw basisbedrag	**257,3**	**269,1**	**268,4**	**266,6**	**264,5**
Efficiencytaakstelling		-1,1	-2,1	-3,2	-4,2
Loon- en prijsbijstelling 2025		9,4	9,4	9,4	9,4
Loon- en prijsbijstelling 2026-2028			PM	PM	PM
Begrotingskader	**257,3**	**277,4**	**275,6**	**272,7**	**269,6**
Post 'onvoorzien'	5,5	4,0	5,3	6,6	7,8
Meerjarenkader	**262,8**	**281,4**	**281,0**	**279,3**	**277,4**

* Basisbedrag Toezicht wordt vanaf 2025 gecorrigeerd voor de ingroei datadiensten (+ €2,5 miljoen), conform afspraak uit het zbo-kostenkader 2021-2024.

Panelbijeenkomst

Een concept van de zbo-begroting 2025 is op 11 november 2024 besproken met vertegenwoordigers uit de verschillende sectoren. De stijging van de kosten raakt de deelsectoren niet evenredig, vanuit de panelleden met de sterkste kostenstijgingen wordt een oproep gedaan het kostenniveau te verlagen. Daarnaast wordt verwezen naar de ervaren knelpunten ten aanzien van de financiering van de toezichtkosten, waar de sector ook al eerder aandacht voor heeft gevraagd. De verslagen van de panelbijeenkomsten zijn, net als de acties en adviezen die hieruit voor DNB zijn voortgekomen, terug te vinden op de website van DNB.

2 Belangrijkste activiteiten

2.1 Focusgebieden Toezicht 10

2.1.1 Beheer van de risico's die voortvloeien uit geopolitieke ontwikkelingen vereist een proactieve houding en intensieve samenwerking 10

2.1.2 De impact van technologische vernieuwing op de financiële sector vereist een wendbare financiële sector 10

2.1.3 De veranderende omgeving vereist extra aandacht voor de cyberweerbaarheid van de financiële sector 10

2.2 Speerpunten Resolutie en DGS 11

2.3 Toelichting per deelsector/deeltaak 11

2.3.1 Banken 11

2.3.2 Verzekeraars 13

2.3.3 Pensioenfondsen en premiepensioeninstellingen 15

2.3.4 Beleggingsondernemingen en beheerders van beleggingsinstellingen 17

2.3.5 Betaalinstellingen en elektronischgeldinstellingen 18

2.3.6 Trustkantoren 19

2.3.7 Overige Wwft-instellingen 20

2.3.8 Toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BES) 21

2.3.9 Resolutie Banken 21

2.3.10 Resolutie Verzekeraars 22

2.3.11 Depositogarantiestelsel 23

2.1 Focusgebieden Toezicht

In de Visie op Toezicht beschrijft DNB haar toezichtprioriteiten voor de periode 2025-2028. Het toezicht richt zich primair op het waarborgen van de stabiliteit en integriteit van het financiële systeem in Nederland. In een wereld die onderhevig is aan sterke veranderingen, is het daarbij essentieel dat financiële instellingen wendbaar en innovatief zijn.

De Visie op Toezicht 2025-2028 bestaat uit drie delen. De kern van ons toezicht gaat over hoe DNB voor financiële instellingen en andere belanghebbenden invulling geeft aan de verantwoordelijkheden die uit haar toezichtmandaat voortvloeien. Daarnaast lichten we enkele thema's uit die de afgelopen jaren veel aandacht hebben gekregen en inmiddels een vaste belangrijke plek in ons toezicht hebben gekregen. Het betreft de aanpak van financieel-economische criminaliteit, de beheersing van duurzaamheidsrisico's en (toezicht op) governance en gedrag. Tot slot zijn er ook drie uitdagingen geïdentificeerd voor de financiële sector. Het zijn deze onderwerpen waarvoor DNB de komende jaren extra aandacht zal hebben: geopolitieke ontwikkelingen, technologische vernieuwing en cyberweerbaarheid.

De doorvertaling van deze drie uitdagingen is hieronder beschreven. Daarnaast zijn onze ambities vertaald in specifieke *Key Performance Indicatoren* (KPI's) die helpen om onze doelstellingen scherp en meetbaar te maken (zie bijlage 1).

2.1.1 Beheer van de risico's die voortvloeien uit geopolitieke ontwikkelingen vereist een proactieve houding en intensieve samenwerking

In de veranderde geopolitieke omgeving krijgt conflictvoering tussen landen en regio's vaker een hybride karakter, waarbij overheden over-en-weer uiteenlopende middelen inzetten om politiek gemotiveerde doelen te realiseren. Geopolitieke ontwikkelingen hebben via verschillende kanalen impact op financiële instellingen en de macro-economische omgeving waarin zij actief zijn. Het is daarom belangrijk dat financiële instellingen geopolitieke risico's integraal in hun risicomanagement verankeren.

Het identificeren en adresseren van geopolitieke risico's komt in 2025 in verschillende deelsectoren terug. Zo is er bijvoorbeeld in het toezicht op banken aanvullende aandacht voor operationele wendbaarheid, maar ook beleggingsondernemingen en beheerders van beleggingsinstellingen zijn extra vatbaar voor snel veranderende geopolitieke ontwikkelingen.

2.1.2 De impact van technologische vernieuwing op de financiële sector vereist een wendbare financiële sector

Innovatie is essentieel voor een gezonde markteconomie. DNB zal innovatie in de financiële sector accommoderen, maar wel binnen de grenzen van de wet en met scherp zicht op de risico's die kunnen ontstaan. Het is belangrijk dat instellingen aandacht hebben voor hun wendbaarheid. DNB blijft aandacht houden voor ontwikkelingen op het gebied van *Distributed Ledger Technologie* (DLT) en de kansen en uitdagingen van AI in de financiële sector.

DLT en met name AI bieden verschillende kansen voor instellingen bijvoorbeeld bij het bestrijden van financiële criminaliteit bij banken. Ook bij verzekeraars is uit onderzoek gebleken dat het gebruik van AI, naar alle waarschijnlijkheid, in de komende jaren zal toenemen. In het licht van het verwachte gebruik van dergelijke technieken in verschillende sectoren zal DNB de risico's nauwlettend blijven volgen.

2.1.3 De veranderende omgeving vereist extra aandacht voor de cyberweerbaarheid van de financiële sector

Door verdergaande digitalisering, langere uitbestedingsketens, onderlinge verbondenheid en een complexer dreigingslandschap staan financiële instellingen meer dan ooit bloot aan cyberrisico's. DNB zal haar aandacht voor de cyberweerbaarheid van financiële instellingen verder uitbreiden. Bij uitbesteding blijven instellingen verantwoordelijk voor de risico's en compliance met wet- en regelgeving in de gehele keten. In de toekomst kan *quantum computing* gevolgen hebben voor de veiligheid van de financiële dienstverlening.

2025 zal voor een belangrijk deel ook in het teken staan van de *Digital Operational Resilience Act* (DORA), die 17 januari 2025 in werking treedt. DORA richt zich op ICT-risicomanagement, ICT-incidenten, het periodieke testen van digitale operationele weerbaarheid, de beheersing van risico's bij uitbesteding aan (kritieke) derden en de samenwerking rond uitwisseling van informatie over cyberdreigingen. Ook introduceert DORA een kader voor Europees toezicht op kritieke derde aanbieders van ICT-diensten.

2.2 Speerpunten Resolutie en DGS

De DNB brede strategische doelstellingen en de meerjarenstrategieën voor 2025-2028 voor de verschillende resolutie- en DGS-deeltaken vormen een belangrijk uitgangspunt voor de werkzaamheden van het komende jaar. Tevens wordt rekenschap gegeven van belangrijke nieuwe ontwikkelingen, waaronder meerdere Europese wetgevingstrajecten. De lessen die zijn getrokken uit recente casuïstiek, hebben ook direct hun weerslag op de taakuitvoering. Als wendbare organisatie pakken we deze lessen zo snel mogelijk op met als doel om nog effectiever en met meer impact te opereren. Voor de komende periode betekent dit een focus op:

- Operationaliseren van resolutieplannen en afwikkelbaarheid: Voortgang in afwikkelbaarheid bij instellingen wordt gemeten via een gestandaardiseerde beoordelingsmethode waarvan de uitkomsten met instellingen besproken zullen worden.
- Operationaliseren van resolutie-instrumenten: Een doel is om de openstaande punten en dilemma's die aan het licht zijn gekomen bij het opstellen van de handboeken voor *bail-in*, *sale of business (SoB)* en inzet van de bijzondere bestuurder nader uit te werken. Daarnaast zal de focus liggen op het creëren van draagvlak bij de relevante interne en externe *stakeholders* en op het testen van de instrumenten in crisissimulaties.
- Beleid: Belangrijke trajecten waar DNB wil bijdragen aan kwalitatief goede wet- en regelgeving betreffen de initiatieven rondom herziening van het Europese afwikkelkader voor middelgrote- en kleine banken (CMDI) en de Europese harmonisatie van herstel en afwikkeling van verzekeraars (IRRD). Daarnaast blijft DNB betrokken bij verdere (inter) nationale ontwikkelingen op het gebied van een verzekerings-garantiestelsel (IGS).
- Verstevigen Nederlandse depositogarantiestelsel: In 2025 zal de focus liggen op het verder digitaliseren van het uitkeringsproces en verstevigen van de *home-host* samenwerking met andere Europese DGS'en.

2.3 Toelichting per deelsector/deeltaak

In de sectorspecifieke paragrafen gaan we in op de ontwikkelingen per sector en lichten we de specifieke aandachtsgebieden voor 2025 toe. Voor de toezichtsectoren hanteren we de driedeling van de Visie op Toezicht: i) de kern van het toezicht, ii) wat al is verankerd in het toezicht (en zo blijft) en iii) wat nieuw is in het toezicht. Deze focusgebieden zijn in algemene zin toegelicht in paragraaf 2.1 en komen - indien van toepassing - in de deelsectoren terug.

2.3.1 Banken

De kern van ons toezicht

De omgeving waarin Nederlandse banken opereren is complex en aan verandering onderhevig. De snel veranderende omgeving en impact van externe factoren vragen om extra aandacht van instellingen voor de operationele wendbaarheid, cyberweerbaarheid en de impact van digitalisering op klassieke prudentiële risico's, waaronder liquiditeit. Daarnaast hebben de snel veranderde marktrentes de renterisicoposities van de banken beïnvloed, waarbij banken adequate risicobeheersings-strategieën moeten toepassen. De huidige omgeving laat daardoor de noodzaak voor effectieve governance en adequate executiekracht vanuit de banken zien. Nederlandse banken hebben zich de laatste jaren weerbaar getoond en de prudentiële ratio's en liquiditeitsbuffers zijn over het algemeen boven de wettelijke vereisten.

Als prudentieel toezichthouder werkt DNB aan vroegtijdige identificatie van risico's bij banken door middel van risicogebaseerd en datagedreven toezicht en ziet DNB erop toe dat deze risico's adequaat en tijdig worden

gemitigeerd. Middels het Supervisory Review and Evaluation Process (SREP) vindt een diepgaande beoordeling plaats van het risicoprofiel van een bank en worden de prudentiële eisen geformuleerd. De komende jaren zal er nog nadrukkelijker op worden gestuurd dat geconstateerde tekortkomingen adequaat en tijdig worden opgevolgd door banken. In aanvulling op het doorlopende toezicht worden ook verdiepende *on-site* onderzoeken ingezet.

In het integriteitstoezicht wil DNB de in voorgaande jaren ingezette lijn vanuit het rapport 'Van herstel naar balans' voortzetten. In 2024 heeft DNB de 'Q&A en Good Practices Wwft' uitgebracht, waarin de risicogebaseerde toepassing van de Wwft meer naar voren komt. Daarnaast wil DNB met de publicatie van 'Integriteitstoezicht in Beeld' (IIB) de risicogebaseerde benadering verder ondersteunen door inzicht te bieden in relevante integriteitsrisico's die DNB per sector ziet, alsmede in relevante toezichtbevindingen. In het begin van 2025 wordt een nieuwe publicatie van IIB voorzien. De praktische toepassing van de risicogebaseerde aanpak zal in 2025 de aandacht houden van DNB. Bij ernstige tekortkomingen in de risicobeheersing zullen we handhavend optreden. Ook zullen wij instellingen aanspreken wanneer maatregelen niet aantoonbaar aansluiten op het risicoprofiel van de cliënt, waardoor te weinig of te veel maatregelen worden genomen. Daarbij volgt DNB de lopende hersteltrajecten op de voet. Verder blijft DNB in dialoog met de sector. Deze dialoog leidt ertoe dat dilemma's en knelpunten in de toepassing van de Wwft eerder naar boven komen en besproken kunnen worden. Dit komt de effectiviteit van de invulling van de wetgeving ten goede. Een onderwerp dat in 2025 in dit kader aan de orde zal zijn is het vraagstuk van het maken van onderscheid op onterechte gronden, waardoor klanten van financiële instellingen geconfronteerd worden met belemmeringen in de toegang tot financiële dienstverlening en in gevallen ook discriminatie ervaren.

Verankering in het reguliere toezicht

In de afgelopen jaren is extra aandacht uitgegaan naar belangrijke thema's binnen het bankentoezicht die nu zijn verankerd in ons reguliere toezicht. Ook de komende jaren zal het toezicht zich blijven richten op deze belangrijke structurele risico's omtrent duurzaamheid, liquiditeit, governance & gedrag, digitale transformatie en datakwaliteit bij banken.

In 2025 zal door banken eveneens worden gewerkt aan de implementatie van nieuwe Europese wetgeving waaronder de *Capital Requirements Regulation* (CRR3), de *Capital Requirements Directive* (CRD6) en de *Digital Operational Resilience Act* (DORA). Hiernaast blijft DNB bijdragen aan de verdere vormgeving van internationaal beleid, wet- en regelgeving en standaarden op het gebied van prudentieel- en integriteitstoezicht. Dit vindt onder meer plaats in EBA-, ECB- en BCBS-verband[3].

Daarnaast zet DNB zich in 2025 in voor een verdere versterking van de anti-witwasketen. DNB zal een actieve bijdrage leveren door deelname aan verschillende projecten van het Financieel Expertise Centrum (FEC) en door het uitwisselen van kennis en informatie binnen het FEC. Een relevante ontwikkeling is de introductie van het nieuwe *Anti Money Laundering* (AML)-raamwerk in de EU. In 2024 is een omvangrijk pakket aan nieuwe EU anti-witwasregelgeving aangenomen. Dit betreft een volledige herziening van de bestaande EU-regelgeving op dit vlak en ook de introductie van een nieuwe EU anti-witwasautoriteit (AMLA). De regelgeving zal grotendeels in 2027 in werking treden. De AMLA wordt de komende jaren gefaseerd opgericht. DNB zal zich in 2025, net als in 2024, richten op het voorbereiden op dit nieuwe pakket. Daarnaast zal DNB, via de EBA en AMLA, bijdragen aan de verdere uitwerking van het nieuwe raamwerk op EU-niveau en (via het ministerie van Financiën) op nationaal niveau. We verwachten dat in de loop van 2025 ook duidelijker zal worden wat de impact zal zijn van het AML-pakket op de bankensector.

3 European Banking Authority, European Central Bank en Basel Committee on Banking Supervision

Op het gebied van integriteitsrisico's besteedt DNB in 2024 additionele aandacht aan transactiemonitoring door middel van een thema-onderzoek bij een geselecteerd aantal banken. Het doel van dit onderzoek is om vast te stellen of de transactiemonitoring een efficiënte en effectieve beheersmaatregel is om ongebruikelijke transacties te identificeren. Eind 2024 zal het thema-onderzoek afgerond worden, waarna de opvolging in 2025 gemonitord zal worden om vast te stellen of er daadwerkelijk voortgang wordt geboekt. Daarnaast blijft de naleving van sanctieregelgeving een belangrijk thema voor DNB. In dat kader zal er in 2025 opvolging worden gegeven aan het in 2022 en 2023 uitgevoerde onderzoek naar de effectiviteit en efficiëntie van sanctiescreeningsystemen van banken en betaalinstellingen.

Focusgebieden van het toezicht
Bij het bepalen van haar prioriteiten voor het prudentieel toezicht houdt DNB nadrukkelijk rekening met aandachtsgebieden die binnen het *Single Supervisory Mechanism* (SSM) worden vastgesteld. Daarnaast zijn er belangrijke thema's die voortvloeien uit de veranderende omgeving waaraan banken onderhevig zijn, zijn geopolitieke risico's, de impact van technologische vernieuwing en cyberweerbaarheid. Daarnaast gaat aankomend jaar belangrijke aandacht uit naar kredietrisicomanagementraamwerken en de EBA stress test. Ook blijven de ontwikkelingen op de Nederlandse huizenmarkt een prioriteit, met name het risicomanagement van banken ten aanzien van aflossingsvrije hypotheken.

Naast een risicogebaseerde aanpak is er aandacht voor directe dan wel indirecte discriminatie bij de naleving van de Wwft door banken. Een recent onderzoek van het ministerie van Financiën wijst erop dat een deel van de klanten overmatige controle en discriminatie door banken of andere betaalinstellingen ervaart. Meer specifiek ging het om interacties tussen burgers en instellingen in het kader van de naleving van de Wwft en sactiewet. DNB had eerder ook al besloten om een onderzoek in te stellen. Dit onderzoek was gericht op de maatregelen die banken treffen om bij de naleving van de Wwft discriminatie tegen te gaan. De onderzoeksresultaten zijn geduid in de brochure 'Tegengaan van discriminatie door banken bij de naleving van de Wwft', die in mei 2024 is gepubliceerd. In 2025 zal DNB werken aan de opvolging en starten met een vervolgonderzoek.

Toelichting inzet op SI's en LSI's
In de begroting 2025 heeft het toezicht op banken een aanpassing in de inzet ten opzichte van de begroting 2024. Om in te spelen op de veranderingen in de financiële wereld, voert DNB per 1 januari 2025 wijzigingen door in het uitvoerend toezicht op banken, onderdeel van een herinrichting van de toezichtorganisatie. Eén van de wijzigingen van de nieuwe organisatiestructuur is het terugbrengen van het aantal divisies, dat betrokken is bij bankentoezicht, van drie naar twee. De resulterende efficiencywinst leidt tot een beperkte fte-reductie van ca. 3 fte in het toezicht op banken. Vanwege het onderbrengen van het toezicht op kleine- en middelgrote banken (LSI's) bij een andere divisie, is de impact van de wijzigingen op de LSI-inzet groter dan op de inzet op SI's. Verder zet DNB in 2025 extra capaciteit in voor de implementatie van de Digital Operational Resilience Act (DORA).

Tabel 3 Inzet SI's en LSI's

(in fte)

	Realisatie 2023	Budget 2024	Budget 2025	B2025 - B2024
Inzet SI	190,5	197,2	197,5	0,3
Inzet LSI	111,2	114,2	111,4	-2,9
Totaal	**301,7**	**311,5**	**308,9**	**-2,6**

2.3.2 Verzekeraars

De kern van ons toezicht
Het toezicht op verzekeraars is gericht op het vroegtijdig beheersen en mitigeren van kwetsbaarheden bij verzekeraars. Dit doen we door risicogebaseerd en datagedreven toezicht conform de toezichtmethodologie. Hiermee beschermen we de belangen van polishouders

op een efficiënte manier. De belangrijkste ontwikkelingen en verwachte inzet van capaciteit lichten we hieronder toe.

DNB zal het implementatieproject voor de Solvency II (SII) herziening in 2025 verder vormgeven. Dit project is reeds in 2024 gestart. De SII herziening heeft grote impact op verzekeraars. Belangrijke wijzigingen zijn onder meer:
1. Aanpassingen aan de LTG-maatregelen;
2. Duurzaamheidsmaatregelen;
3. Aanpassingen aan bepalingen over herstel en afwikkeling (aanpassing VCP), en
4. Toegenomen aandacht voor proportionaliteit.

Dit project draagt bij aan een beheerste implementatie in het toezicht en bij verzekeraars.

Verzekeraars dienen de Standaardformule op een juiste wijze toe te passen, zodat ze beschikken over een adequate *Solvency Capital Requirement* (SCR) die past bij hun risicoprofiel. Indien de Standaardformule onjuist wordt toegepast door een verzekeraar, bestaat het risico dat die verzekeraar te weinig kapitaal aanhoudt voor de risico's waaraan zij blootstaat. Daarnaast kan onjuiste managementinformatie leiden tot onomkeerbare en onwenselijke beslissingen door het management (bijvoorbeeld kapitaalonttrekkingen). Om dit risico nader te onderzoeken staat er voor 2025 een themaonderzoek gepland op dit gebied. Het themaonderzoek heeft tot doel te identificeren hoe verzekeraars de juistheid van de berekende SCR borgen (Visie op Toezicht thema, verankering in Toezicht).

Tevens zal DNB onderzoek doen naar de zogenoemde *Estimated Profit in Future Premiums* (EPIFP), waarbij aannames en methodes voor de verschillende subsectoren geanalyseerd zullen worden.

Verankering in het reguliere toezicht

In 2025 zal DNB onderzoek blijven uitvoeren naar de naleving van de Sanctiewet 1977, met komend jaar bijzondere aandacht voor de manier waarop verzekeraars hun sanctiescreening uitvoeren. Daarnaast komt er extra focus op datakwaliteit, waarbij de in de jaarlijkse integriteitsrisico rapportage (IRAP) gegeven antwoorden als uitgangspunt worden genomen. Wat betreft de naleving van de Wwft, zal DNB specifiek kijken naar naleving in het geval het cliëntenonderzoek of delen daarvan is uitbesteed aan uitbestedingspartners en naar hoe verzekeraars externe software inzetten voor *Customer Due Diligence* (CDD)-activiteiten. DNB voorziet ook een vervolg op het in 2024 uitgevoerde onderzoek naar het meldgedrag door verzekeraars bij incidenten.

Bij de grote verzekeraars heeft DNB al enige jaren ervaring met *System of Governance* (SoG) evaluaties. De verzekeraars geven op verschillende manieren en in verschillende mate van diepgang invulling aan deze evaluaties. DNB heeft enige jaren geleden *guidance* gegeven over de SoG evaluaties.
De evaluatie van het governance-systeem (SoG) biedt verzekeraars kansen om het bestuur en intern toezicht effectiever in te richten. Uit diverse door DNB ontvangen evaluaties blijkt echter dat er nog aan consistentie en effectiviteit kan worden gewonnen. Dit thema-onderzoek beoogt dan ook om (i) een duidelijk inzicht te krijgen in de wijze waarop verschillende verzekeraars de SoG uitvoeren en gebruiken; (ii) *guidance* en *good practices* op te stellen die verzekeraars in staat stellen om de effectiviteit van de SoG-evaluatie te vergroten, en (iii) waar van toepassing individuele uitkomsten terug te koppelen, inclusief verwachtingen met betrekking tot vervolgstappen.

Duurzaamheid blijft ook voor verzekeraars een belangrijk onderwerp, waarbij in 2025 nadere invulling zal worden gegeven aan de verdere integratie van 'duurzaamheid' in het toezicht. Ter vervanging van de *self assessment* van 2023 en 2024 en op basis van de gepubliceerde klimaatgids, wordt de SBA NFR uitgebreid met vragen met betrekking tot de inbedding van duurzaamheid in de dagelijkse bedrijfsvoering van verzekeraars.

Ook voor de Wet toekomst pensioenen geldt dat DNB in 2025 de transitie en implementatie door verzekeraars zal blijven monitoren door middel van individuele en sectorbrede onderzoeken. In het bijzonder is er aandacht voor het tempo van omzetten van overeenkomsten, risicohouding en beleggingsbeleid, *buy-outs* en implementatieplannen.

Focusgebieden van het toezicht
Het beheersen van risico's op het gebied van informatiebeveiliging (IB) en uitbesteding blijft onverminderd belangrijk ((Visie op Toezicht thema, verankering in Toezicht). Met de inwerkingtreding van DORA verkrijgt toezicht op deze risico's een wettelijke verankering. In 2025 ligt de focus op het toezichthouden conform de DORA onderdelen: ICT-risk management, uitbesteding, ICT incident management & incidentenbeheer & rapportage en dreigingsgestuurde penetratietesten. Door middel van (thematische) uitvragen en gerichte onderzoeken (bijvoorbeeld via RIG's en *Deep Dives*) onderzoekt DNB risicogebaseerd in hoeverre instellingen voldoen aan DORA. Daarbij zal DNB gericht onderzoek doen op basis van risicosignalen uit de sector en externe dreigingsanalyses.

Op het gebied van *Artificial Intelligence* heeft DNB in 2024 middels een uitvraag en diverse gesprekken met verschillende verzekeraars inzicht gekregen in het gebruik van *Artificial Intelligence* (AI) door de verzekeringssector en de verwachtingen hierbij. Uit dit onderzoek is gebleken dat het merendeel van de instellingen (nog) geen gebruik maakt van AI-toepassingen in de primaire bedrijfsprocessen, maar dat de verwachting is dat dit de komende jaren toeneemt. In het licht van het toenemende gebruik van AI in de verzekeringssector, en in verband met het gefaseerd in werking treden van de AI Act, wil DNB in 2025 - middels doorlopend onderzoek - inzicht behouden in de mate waarin AI wordt ingezet, de strategische overwegingen hierbij, de eventuele obstakels die hierbij een rol spelen en de beheersing van bestaande en aanvullende risico's.

Toelichting inzet op verzekeraars
De inzet voor het doorlopend toezicht op verzekeraars stijgt met ca. 7 fte ten opzichte van 2024. Deze toename volgt met name uit inzet die voortkomt uit DORA, de AI-verordening, de Solvency II review en aan Solvency II gerelateerde onderzoeken en de *Insurance Recovery and Resolution Directive* (IRRD), die deels wordt opgevangen door een lagere inzet op het integriteits-toezicht. Daarnaast zorgen versterkingen die zijn doorgevoerd op het gebied van governance toezicht en een beheerste bedrijfsvoering, (nadere toelichting in paragraaf 3.2) voor een toename van 'ca. 4 fte ten opzichte van 2024.

Tabel 4 Inzet verzekeraars

(in fte)

	Realisatie 2023	Budget 2024	Budget 2025	B2025 - B2024
Totaal inzet	**137,1**	**145,1**	**156,7**	**11,7**

2.3.3 Pensioenfondsen en premiepensioeninstellingen

De kern van ons toezicht
De Wet toekomst pensioenen leidt tot een grote wijziging in het Nederlandse pensioenstelsel. De komende vijf jaar worden de huidige uitkeringsovereenkomsten vervangen door beschikbare premieregelingen en vaak de huidige collectieve vermogens omgezet naar individuele voor de uitkering bestemde vermogens. DNB heeft hierbij de wettelijke taak gekregen alle implementatieplannen en invaarbesluiten te toetsen.

Het jaar 2025 zal hoofdzakelijk in het teken staan van het toezicht op deze transitie. Afgaande op de planning van pensioenfondsen wordt in

2025 een piek van invaarmeldingen verwacht. De precieze intensiteit van de beoordeling door DNB van deze invaarmeldingen is nog onzeker. Dit komt door de complexiteit van de transitie en de verwachte dynamisering van de transitiemijlpalen. Deze zullen door DNB worden beoordeeld. DNB spant zich in om de transitie soepel te laten verlopen. Voor de invaarmeldingen zijn 9 beoordelingsteams en een aantal ondersteunende teams ingericht en opgeleid. Daarnaast worden beoordelingen gespreid via partiële beoordelingen. Tot slot delen we geleerde lessen uit de eerste beoordelingen met de pensioensector en geven we *guidance* bij de invulling van wet- en regelgeving. Hiertoe worden ook in 2025 seminars en rondetafels georganiseerd en nieuwsberichten en *good practices* gepubliceerd.

Gelet op het belang en de intensiteit van het toezicht op de transitie heeft DNB ook intern capaciteit beschikbaar gemaakt door werkzaamheden te herprioriteren. Zo wordt in het reguliere toezicht bijvoorbeeld minder vaak opvolging gegeven aan risico's die niet gerelateerd zijn aan de pensioentransitie. Het gevolg is tweeledig: enerzijds verkrijgt DNB door het beoordelen van de invaarmeldingen diep inzicht in een breed scala van aan transitie gerelateerde risico's; anderzijds is het zicht op niet-transitie gerelateerde risico's tijdelijk minder. Dit is een bewuste risicogebaseerde afweging die gemaakt wordt omdat de belangrijkste risico's in de sector momenteel relateren aan de transitie. In het derde kwartaal van 2024 is al invulling gegeven aan de opschaling van capaciteit, anticiperend op de naderende beoordelingspiek.

Verankering in het reguliere toezicht
Naast het toezicht op de transitie zal in 2025 ook bijzondere aandacht worden besteed aan het toezicht op ESG. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is de achterblijvende risicoanalyse van pensioenfondsen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het ontbreken van een materialiteitsanalyse. De pensioenfondsen waarbij meer actie nodig is, worden door DNB aangesproken. Daarnaast wordt ESG in 2025 onderdeel van de sectorbrede uitvraag naar niet-financiële risico's. Ook worden *good practices* over biodiversiteit en natuur en een cross-sectorale strategie voor het toezicht op impactbeleggen ontwikkeld.

DNB doet daarnaast ook onderzoek naar potentiële kwetsbaarheden op het vlak van integriteitsrisico's; gedacht kan worden aan betrokkenheid bij belangenverstrengeling en onvoldoende controle op de naleving van de Sanctiewet bij uitbestedingsrelaties. Tot slot wordt er in 2025 meer aandacht geschonken aan de datakwaliteit van de antwoorden van de jaarlijkse Integriteitsrapportage (IRAP), dat een belangrijke informatiebron voor de integriteitsrisico's vormt.

Focusgebieden van het toezicht
Met de inwerkingtreding van DORA heeft toezicht op cybersecurity een wettelijke verankering. In 2025 start DNB met het toezicht op de kernonderdelen van DORA: ICT-risicobeheer, uitbesteding, ICT incidentenbeheer & rapportage en dreigingsgestuurde penetratietesten. Door middel van (thematische) uitvragen en gerichte onderzoeken, onderzoekt DNB risicogebaseerd in hoeverre instellingen voldoen aan DORA. Daarbij doet DNB gericht onderzoek op basis van risicosignalen uit de sectoren en externe dreigingsanalyses.

Toelichting inzet op pensioenfondsen
Voor de transitie naar de Wet toekomst pensioenen is in het kostenkader tijdelijk extra toezichtcapaciteit voorzien. In lijn hiermee groeit de inzet op de sector in 2025 met bijna 15 fte. De intensivering voor DORA net als additionele inzet op pensioentransitie worden deels opgevangen met de hierboven genoemde herprioriteringen.

Tabel 5 Inzet voor pensioenfondsen

(in fte)

	Realisatie 2023	Budget 2024	Budget 2025	B2025 - B2024
Inzet	**132,5**	**137,0**	**151,7**	**14,6**

2.3.4 Beleggingsondernemingen en beheerders van beleggingsinstellingen

Kern van ons toezicht
Het prudentieel toezicht door DNB op beleggingsondernemingen en beheerders van beleggingsinstellingen en icbe's is gericht op de soliditeit van deze ondernemingen, om er op die manier voor te zorgen dat de klanten van deze instellingen kunnen vertrouwen op de dienstverlening en dat er sprake is van solide deelnemers op de financiële markten. Daartoe werkt DNB nauw samen met de AFM.

DNB signaleert dat de kennis van een groot aantal instellingen over de prudentiële (rapportage-)vereisten verbetering behoeft. DNB draagt bij aan het verbeteren hiervan door op verschillende manieren kennis over te dragen (bijvoorbeeld nieuwe pagina's op Open Boek Toezicht, nieuwsberichten en presentaties voor de sector).

Vanaf 2024 is een toename in het aantal vvgb-aanvragen zichtbaar. De verwachting is dat deze stijging in 2025 verder zal doorzetten. Ook geeft DNB jaarlijks een groot aantal prudentiële adviezen aan de AFM in het kader van vergunningaanvragen en -uitbreidingen. Daarnaast worden jaarlijks meerdere toetsingen verricht voor de onder toezicht staande beleggingsholdings. Om het capaciteitsbeslag te beperken, is DNB een traject gestart om vvgb's met laag risico aan een beperktere beoordeling te onderwerpen.

Een deel van de toezichtactiviteiten voortvloeiend uit de inwerkingtreding van MiCAR maakt onderdeel uit van de deelbegroting Beleggingsondernemingen en beheerders van beleggingsinstellingen. Vanaf 2025 valt het prudentiële toezicht op *crypto asset service providers* (CASP's) en *asset referenced tokens* (ART's) onder de deelsector beleggingsondernemingen en beheerders van beleggingsinstellingen. In 2025 zal veel aandacht uitgaan naar deze nieuwe populatie en zal de focus liggen op het vormgeven van het doorlopend (prudentieel) toezicht en het behandelen van vvgb aanvragen. In 2024 hebben meerdere marktpartijen zich gemeld voor een vergunning als CASP. De verwachting is dat het aantal CASP vergunningen- en vvgb aanvragen in 2025 verder zal toenemen.
Overige onderdelen van MiCAR vallen onder de deelbegroting betaalinstellingen en elektronischgeldinstellingen.

Verankering in het reguliere toezicht
DNB en de AFM hebben de afgelopen jaren, in het kader van de EBA/ESMA SREP-Richtsnoeren en technische standaarden voor kapitaalbesluiten, hun samenwerking voor het toezicht op beleggingsondernemingen geïntensiveerd. Zo worden de risicoanalyses ten aanzien van individuele instellingen door beide toezichthouders bij elkaar gebracht, om te komen tot één gezamenlijk, integraal risicobeeld. Naar verwachting zal dit proces in 2024 voor alle instellingen zijn voltooid en zullen met ingang van 2025 alle SREP-besluiten die DNB voor instellingen neemt hierop worden gebaseerd.

De door DNB gehanteerde risicomodellen voor kapitaal en liquiditeit maken een meer proactieve monitoring mogelijk. DNB benadert instellingen sinds 2024 daarom waar mogelijk over potentiële, toekomstige tekorten, voordat zij daadwerkelijk in een tekort zitten. Hiermee kunnen tekorten niet alleen worden voorkomen, maar kunnen ook in een eerdere fase zinvolle gesprekken plaatsvinden over de toekomstbestendigheid van instellingen. In 2025 kunnen meer instellingen daarom vragen in dat kader van DNB ontvangen.

Focusgebieden van het toezicht
De meer datagedreven toezichtaanpak steunt voor een belangrijk deel op de kwaliteit van de door instellingen aangeleverde data. Ook in 2025 zal dit daarom een speerpunt van DNB blijven. In 2024 hebben onderzoeken van DNB andermaal uitgewezen dat de rapportagekwaliteit binnen de gehele sector extra aandacht en verbetering behoeft. Daarom zullen meerdere instellingen in 2025 door DNB benaderd worden in het kader van de rapportagekwaliteit.

Bij handelaren voor eigen rekening blijft de rapportage van het marktrisico een aandachtspunt. Hier heeft DNB in 2024 tekortkomingen geconstateerd die leiden tot een materiële onderschatting van marktrisico's en de daarmee samenhangende kapitaalseisen en heeft DNB handhavend opgetreden. Ook in 2025 zal DNB meerdere instellingen controleren op de berekening en rapportage van het marktrisico.

De Wet toekomst pensioenen heeft consequenties voor sommige vermogensbeheerders. Dit ziet zowel op het toekomstperspectief als op de dienstverlening van deze instellingen. Dit vergt ook in 2025 capaciteit van DNB voor het toezicht op deze vermogensbeheerders.

Qua internationale beleidsagenda zal DNB zich in 2025 voor beleggingsondernemingen en beheerders van beleggingsinstellingen en icbe's onder andere richten op de *review* van de IFR en de IFD. DNB participeert op Nederlands en Europees niveau actief op deze relevante beleidsterreinen. DNB zal de sector hier via hun vertegenwoordigende brancheorganisaties bij blijven betrekken. Verder zal DNB, samen met de AFM, het ministerie van Financiën gedurende 2025 ondersteunen bij de nationale implementatie van de AIFMD II.

Toelichting inzet beleggingsinstellingen en –ondernemingen
De toename bestaat voor circa 2 fte uit werkzaamheden die volgen uit de implementatie van MiCAR. Daarnaast vragen de reviews op IFR en IFD voor circa 1 fte extra beleidscapaciteit. De versterkingen die zijn doorgevoerd op het gebied van een beheerste bedrijfsvoering, zoals ook verder toegelicht in 3.2, levert circa 2 fte toename op.

Tabel 6 Inzet voor beleggingsinstellingen en –ondernemingen
(in fte)

	Realisatie 2023	Budget 2024	Budget 2025	B2025 - B2024
Inzet	**33,9**	**30,6**	**35,9**	**5,3**

2.3.5 Betaalinstellingen en elektronischgeldinstellingen

De kern van ons Toezicht
De betaalsector blijft ook in 2025 gekenmerkt worden door aanhoudende marktdynamiek, mede als gevolg van nieuwe wet- en regelgeving. DNB verricht jaarlijks verschillende thematische onderzoeken in de sector om vast te stellen of voldoende mitigerende maatregelen zijn genomen om risico's te beheersen. In 2025 zal daarnaast aandacht blijven uitgaan naar nieuwe Europese wetgeving voor elektronischgeld- en betaalinstellingen en daaruit voortvloeiende regelgeving, waaronder de concretisering en implementatie van de *Third Payment Services Directive* (PSD3) / *Payment Services Regulation* (PSR). Inbedding van nieuwe wet- en regelgeving zal in 2025 ook tot een intensivering van juridische advisering leiden.

De groei van de sector en het aantal onder toezicht staande instellingen leidt ertoe dat er meer doorlopende toezichtactiviteiten plaatsvinden en steeds grotere aantallen aanvragen worden ingediend, zoals toetredingsaanvragen, vvgb's voor houders van een significante deelneming en toetsingen voor nieuwe bestuurders. DNB heeft doorlopend ongeveer een 20-tal formele vergunningaanvragen voor deze sector gelijktijdig in behandeling.
Hier komt bij dat jaarlijks verschillende instellingen hun vergunning inleveren, door een overname of het veranderen van de strategie.
Het grote aantal vergunningaanvragen en -intrekkingen vereist een grotere toezichtcapaciteit. Daarbij leidt de complexiteit, onder andere als gevolg van de toepassing van innovatieve technologieën zoals *distributed ledger*, complexe aandeelhoudersstructuren en veranderende samenstelling van instellingen ertoe dat meer inzet gericht wordt op het verlenen van vvgb's en (her)toetsingen. Ook voor 2025 verwachten wij dat de inspanningen voor deze sector hoog zullen blijven, zij het dat dit op voorhand niet met zekerheid te zeggen valt (achteraf wordt er op basis van de realisatie verrekend). Om het capaciteitsbeslag van deze sector te beperken, zijn wij een traject gestart om vvgb's met laag risico aan een beperktere beoordeling te onderwerpen.

Verankering in het reguliere toezicht
DNB zal, net als in voorgaande jaren, aandacht besteden aan integriteitsrisico's. Opvolging zal worden gegeven aan in 2024 geconstateerde bevindingen/tekortkomingen bijvoorbeeld uit het themaonderzoek transactiemonitoring. In 2025 zal nog een themaonderzoek worden uitgevoerd op het gebied van transactiemonitoring om vast te stellen of instellingen bij het verwerken van transacties voor hun partners voldoende aandacht besteden aan de integriteitsrisico's. Op basis van een sectoranalyse voor integriteitsrisico's zullen verdere risicothema's geselecteerd worden die in 2025 extra aandacht krijgen. Dit zal gebeuren in de vorm van (thema)onderzoeken, gesprekken en andere toezichtactiviteiten, waaronder bijdragen aan eerdergenoemde vergunningaanvragen. Daarnaast zal er meer opvolging worden gegeven aan signalen die DNB ontvangt over illegale betaaldienstverleners. Hier zijn achterstanden in ontstaan vanwege de urgentie om illegale cryptodienstverleners aan te pakken.

Focusgebieden van het toezicht
In 2025 zal het toezicht, onder andere door de implementatie van nieuwe wetgeving op het gebied van digitale operationele weerbaarheid (DORA), focussen op de beheersing van risico's op het gebied van informatiebeveiliging, cyberweerbaarheid en uitbesteding. Deze nieuwe wetgeving heeft grote gevolgen voor het toezicht op de sector aangezien operationele risico's, en een adequate beheersing daarvan, een belangrijke voorwaarde vormt voor de stabiliteit van de betaalsector. Daarnaast is er blijvend aandacht voor risicobeheer en de soliditeit van instellingen en in het bijzonder met betrekking tot de bescherming van derdengelden. Ook is in 2024 MiCAR in werking getreden en heeft DNB, in goede samenwerking met de AFM, de uit MiCAR voortvloeiende prudentiële toezichttaken geïmplementeerd. De AFM (als gedragstoezichthouder) en DNB (als prudentieel toezichthouder) werken nauw samen om adequaat toezicht in te richten op deze partijen. In 2025 zal veel aandacht uitgaan naar deze nieuwe populatie en zal de focus liggen op het vormgeven van het doorlopend (prudentieel) toezicht, waaronder ook het toezicht op uitgevers van *stablecoins*. DNB houdt in 2025 rekening met een groei van het aantal elektronischgeldinstellingen (EGI's), onder andere ingegeven door het feit dat *Electronic Money Tokens* (EMT's) kunnen worden uitgegeven door een EGI.

Toelichting inzet op betaalinstellingen en elektronischgeldinstellingen
Bij elkaar leiden de uitbreidingen van de doorlopende toezichtactiviteiten als gevolg van nieuwe wet- en regelgeving tot een groei van ca. 5 fte in het doorlopende prudentiële toezicht op elektronischgeld- en betaalinstellingen. De intensivering op integriteitstoezicht, inclusief het opvolgen van signalen om illegalen te weren, is ongeveer 2 fte. De verwachte toename van activiteiten voor markttoetreding en toetsingen impliceert een stijging van de toezichtinzet van ca. 5 fte. Ca. 2 fte van de toegenomen inzet komt voort uit de versterkingen die zijn doorgevoerd op het gebied van een beheerste bedrijfsvoering zoals ook verder toegelicht in 3.2.

Tabel 7 Inzet voor betaalinstellingen

(in fte)

	Realisatie 2023	Budget 2024	Budget 2025	B2025 - B2024
Inzet	**42,6**	**42,1**	**56,7**	**14,6**

2.3.6 Trustkantoren

De kern van ons toezicht
Het toezicht op de trustsector is gericht op het voorkomen van integriteitsrisico's als witwassen, financiering van terrorisme en belastingontduiking of ander maatschappelijk onbetamelijk gedrag. Door de vaak internationale en complexe dienstverlening van trustkantoren is de kans op het optreden van deze integriteitsrisico's relatief hoog. DNB speelt met haar toezicht in op de actualiteit. Daarbij kijken we naar de ontwikkelingen in het risicoprofiel van individuele trustkantoren en ontwikkelingen in de sector als geheel. Zo zorgen we dat we onze capaciteit daar in zetten waar de risico's het hoogst zijn. We baseren ons daarbij op een jaarlijkse uitvraag van informatie bij de

sector, incidentmeldingen door trustkantoren zelf en signalen van partners. Deze werkwijze leidt ertoe dat we bij de door ons onderzochte trustkantoren regelmatig onvolkomenheden aantreffen, die tot handhavingsinspanningen leiden om herstel te bewerkstelligen.

Verankering in het reguliere toezicht
Om de integriteit van het Nederlandse financieel stelsel te waarborgen, is het van belang dat trustkantoren hun rol als poortwachter adequaat vervullen. Het toezicht van DNB is hierop gericht. Onderdeel van de rol van poortwachter is de uitoefening van een integere en beheerste bedrijfsvoering en het doen van goed en uitvoerig cliëntenonderzoek.

Belangrijke thema's in 2025 zijn een adequate Systematische Integriteitsrisicoanalyse (SIRA), het beschikken over een goed transactie- en integriteitsrisicoprofiel en het uitvoeren van voortdurende controle. Tevens zal DNB in 2025 onderzoek doen naar de naleving van de sanctieregelgeving. In navolging van de in 2024 gepubliceerde *Q&As en* Good *Practices* Wwft is DNB tevens voornemens in 2025 *Good Practices* over onderdelen van de Wet toezicht trustkantoren 2018 (Wtt) en bijbehorende regelgeving te publiceren. In 2025 blijft ook verscherpte aandacht voor trustdienstverlening zonder vergunning, inclusief opgeknipte trustdienstverlening. Dit zal naar verwachting ook in 2025 tot handhavingsinspanning leiden.

Toelichting inzet op Trustkantoren
De verwachte toezichtinspanningen leiden tot een intensivering van capaciteit voor zowel toezicht als juridische advisering (circa 2 fte). Daarnaast is er sprake van een toename aan beleids- en juridische inzet ten opzichte van 2024 door de verwachtte herziening van de wet- en regelgeving als gevolg van de AMLR (circa 2 fte).

Tabel 8 Inzet voor trustkantoren
(in fte)

	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	B2025 - B2024
Inzet	**26,1**	**25,6**	**29,8**	**4,2**

2.3.7 Overige Wwft-instellingen

De kern van ons toezicht
DNB houdt uit hoofde van de Wwft toezicht op aanbieders (niet zijnde banken) van onder andere de volgende diensten: verstrekken van leningen, financiële *leasing* en kluisverhuur. Een bijzonder kenmerk van deze groeiende sectoren is dat zij vaak geen vergunning- of registratieplicht hebben voor deze activiteiten. In 2025 zal het toezicht op de overige Wwft-instellingen gebaseerd zijn op data, die zijn verzameld met de integriteitsrisico rapportage in 2024, de resultaten van de *National Risk Assessment* 2024 en ontvangen signalen over instellingen van onder andere FEC-ketenpartners. Het toezicht kan o.a. bestaan uit thematische onderzoeken, gericht op de grootste integriteitsrisico's binnen de diverse sectoren (*leasing*, *factoring*, consumentenkrediet, financiering vastgoed en kluisverhuur). Daarbij wordt het reguliere contact met de brancheorganisaties gecontinueerd en gericht op het verder verspreiden van de kennis rondom de toepassing van de Wwft. Het vergroten van het risicobewustzijn blijft een speerpunt voor deze sector.

Toelichting inzet overige Wwft-instellingen
Vanwege het verschuiven van capaciteit voor opvolging van meldingen van illegale instellingen, in combinatie met de verdere voorbereidingen op de invoering van het Europese AML-pakket en de hieruit voortvloeiende registratieplicht, is een intensivering van de toezichtcapaciteit van 2,5 fte voorzien.

Tabel 9 Inzet voor overige Wwft-instellingen

(in fte)

	Realisatie 2023	Budget 2024	Budget 2025	B2025 - B2024
Inzet	**0,4**	**1,2**	**3,7**	**2,5**

2.3.8 Toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BES)

De kern van ons toezicht

DNB is verantwoordelijk voor het toezicht op financiële instellingen en op een aantal niet-financiële instellingen in Caribisch Nederland. In het bijzonder voor het toezicht op bijkantoren is een goede samenwerking met de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) essentieel. Ook de komende jaren wordt de samenwerking op verschillende onderdelen versterkt via participatie in gezamenlijke werkgroepen.

Naar verwachting zullen een of meerdere geldtransactiekantoren actief worden op de BES. Gezien het inherente risico dat is verbonden aan deze dienstverlening zal het toezicht hierop relatief intensief zijn, waarbij waar mogelijk gebruik wordt gemaakt van een datagedreven aanpak.

Verankering in het reguliere toezicht

De risico's ten aanzien van financieel-economische criminaliteit blijven aandacht vragen. De aandachtspunten vanuit de FATF-evaluatie zullen in het toezicht prioriteit krijgen, onder andere door reguliere toezicht-bezoeken aan niet-financiële instellingen en de inzet van datagedreven toezichtmethoden. Ook geeft DNB verdere opvolging aan bevindingen en formele maatregelen uit eerdere onderzoeken.

De inzet op de BES zal naar verwachting dalen ten opzichte van 2024. Dit komt o.a. door de intensivering van de samenwerking met de CBCS, op het gebied van *supervisory colleges* en werkgroepen. De verwachte nieuwe toe-treders en het vraagstuk 'grote bijkantoren' blijven aandacht vragen van DNB.

Tabel 10 Inzet voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba

(in fte)

	Realisatie 2023	Budget 2024	Budget 2025	B2025 - B2024
Inzet	**5,5**	**5,2**	**4,6**	**-0,6**

2.3.9 Resolutie Banken

DNB zal in 2025 verder werken aan het operationeel uitvoerbaar maken van de resolutiestrategieën van banken. Dit zal gebeuren aan de hand van de vorig jaar door de SRB gepubliceerde SRM Visie 2028 waar DNB als Nationale Resolutie Autoriteit actief aan heeft bijgedragen. Onder leiding van de SRB zal het resolutieplanningsproces verder worden gestroomlijnd. Er zal meer aandacht worden gegeven aan testen en het versterken van de algehele crisis gereedheid. DNB zal ook een actieve bijdrage blijven leveren aan diverse beleidsdossiers, waaronder de op handen zijnde CMDI-herziening van de Europese Commissie.

Voor de grootbanken (*significant institutions, SI's*) die onder de directe verantwoordelijkheid van de SRB vallen, zal de resolutieplanningscyclus worden herzien. Naar verwachting zal zowel de opzet van het resolutieplan als de methodiek aangaande de afwikkelbaarheidsbeoordeling wijzigen. Alle SI's worden op dit moment geacht te voldoen aan de verwachtingen die de SRB hen heeft gesteld[4]. De beoordeling hiervan vindt plaats door middel

4 Verwachtingen zoals deze zijn opgenomen in de *SRB's Expectations for Banks* publicatie.

van de aanlevering van technische documentatie en het uitvoeren van risicogebaseerde onderzoeken (via verdiepende onderzoeken of inspecties ter plaatse). De uitkomsten worden meegenomen in de afwikkelbaarheids-beoordeling, wat een onderdeel is van het resolutieplan. Eventuele tekortkomingen of belemmeringen worden aan de banken teruggekoppeld. Deze zullen vervolgens moeten worden weggenomen.

Resolutieplanning op de middelgrote en kleine banken (*less significant institutions, LSI's*) volgt met enige afstand de planning van de grootbanken. In 2024 is op basis van een *gap*-analyse een start gemaakt met de infasering van de SRB-verwachtingen voor deze groep instellingen. In voorgaande jaren verliep de aanlevering van instelling specifieke informatie via het *sale-of-business* draaiboek. Instellingen zullen in aanvulling daarop het komende jaar meerdere losstaande technische documenten aanleveren. De resolutieplannen en de afwikkelbaarheidsbeoordeling zullen aan de hand van deze informatie bijgewerkt worden. Eventuele tekortkomingen of belemmeringen worden aan de banken teruggekoppeld. Deze zullen vervolgens moeten worden weggenomen.

Alle resolutiebanken (SI's en LSI's) zullen in 2025 opnieuw een MREL-besluit van DNB ontvangen. DNB zal tevens actief bijdragen aan internationale beleidsdiscussies om te borgen dat banken over voldoende verlies-absorberend- en herkapitalisatievermogen blijven beschikken.

Het resolutie-instrumentarium verder operationeel uitvoerbaar maken, blijft een belangrijk speerpunt voor 2025. De handboeken voor *bail-in*, *sale of business* en voor de inzet van een bijzondere bestuurder liggen ter consultatie bij de SRB. Aan de resterende openstaande punten zal verder worden gewerkt. Waar relevant zullen opmerkingen vanuit de SRB hierin worden meegenomen. Ook zal er verder worden gewerkt aan de documentatie die benodigd is om tot inzet van het instrumentarium over te kunnen gaan (bijvoorbeeld de implementatiebesluiten). Waar nodig zullen de instelling specifieke draaiboeken op basis van eerder commentaar opnieuw worden beoordeeld. Gesprekken met interne en externe stakeholders, die van belang zijn voor de inzet van het resolutie-instrument, worden voortgezet. Het instrumentarium zal tot slot ook op onderdelen worden getest door het uitvoeren van een oefening of crisissimulatie.

Er zal verder gewerkt worden aan de mogelijkheden om een resolutiewaardering[5] voor LSI's uit te voeren. De data-vereisten aan de instelling kant zullen nader worden getoetst aan de hand van het DNB-beleid. DNB zal verder werken aan het waarderingsmodel en andere waarderingsmethodes om tot een goede waardering te kunnen komen, mocht dit nodig zijn[6].

Tabel 11 Inzet Resolutie Banken

(in fte)

	Realisatie 2023	Budget 2024	Budget 2025	B2025 - B2024
Inzet	**31,7**	**27,3**	**27,4**	**0,1**

2.3.10 Resolutie Verzekeraars

Voor Resolutie verzekeraars staat 2025 voor een belangrijk deel in het teken van de invoering van de Europese *Insurance Recovery and Resolution Directive* (IRRD). Dit is ook de oorzaak voor de toename van onze inzet, in lijn met de afspraken uit het kostenkader 2025-2028. DNB zal actief bijdragen aan de verwerking van de IRRD in de Nederlandse wetgeving en aan de ontwikkeling van technische standaarden en richtsnoeren binnen EIOPA. Daarnaast zal DNB een start maken met de uitwerking van het nieuwe *solvent run-off* resolutie-instrument en voorbereidingen treffen voor de oprichting van Resolutie Colleges.

5 Met waardering (*valuation*) wordt de uitvoering van een prudentiële en realistische waardering van een balans van een bank in resolutie bedoeld.
6 Als DNB niet tijdig een onafhankelijke externe waardeerder kan contracteren, zal DNB zelf een voorlopige waardering uit moeten voeren.

Tevens staat het bevorderen van de afwikkelbaarheid van verzekeraars centraal. In deze context zal voor verzekeraars die hiervoor in aanmerking komen een start worden gemaakt met het operationaliseren van het resolutieplan. Ook wordt gewerkt aan een kader voor de beoordeling van afwikkelbaarheid, waarmee DNB de voortgang van de betreffende verzekeraars kan monitoren. DNB is voornemens om een seminar voor verzekeraars te organiseren, waarin wordt ingegaan op de IRRD en het thema afwikkelbaarheid.

Afgelopen jaar is grote voortgang geboekt met het opstellen van handboeken inzake *bail-in*, overdracht en de inzet van de bijzondere bestuurder. In 2025 zal de aandacht daarom verschuiven naar de uitwerking van het handboek inzake de overbruggingsinstelling. Daarnaast zal DNB verdere voorbereidingen blijven treffen om bij naderend falen van een verzekeraar tijdig over een adequate waardering te beschikken.

Toelichting inzet op resolutie verzekeraars
Voor IRRD is in het kostenkader extra capaciteit voorzien. In lijn hiermee groeit de inzet op de sector in 2025 met circa 5 fte.

Tabel 12 Inzet Resolutie Verzekeraars

(in fte)

	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	B2025 - B2024
Inzet	**20,8**	**23,1**	**27,7**	**4,6**

2.3.11 Depositogarantiestelsel

Het Amsterdam Trade Bank faillissement in 2022 heeft aangetoond dat het uitkeringsproces voor Nederlandse depositohouders adequaat is ingericht. De casus heeft ook uitgewezen dat onderdelen van het uitkeringsproces verder gedigitaliseerd dienen te worden zodat DNB ook in de toekomst beheerst en tijdig kan uitkeren. Voor uitkeringen aan klanten van buitenlandse bijkantoren werkt DNB in 2025 verder aan het operationaliseren van de afspraken met andere Europese DGS-organisaties. Hierbij zet DNB in op het uitwerken en testen van gezamenlijke crisisdraaiboeken met de voor Nederland belangrijkste partner-DGS-organisaties.

Om binnen zeven werkdagen te kunnen uitkeren, werkt DNB samen met de banken aan het Individueel Klantbeeld (IKB). Ook in 2025 continueert DNB het monitoren van de DGS verplichtingen van banken.

Een hoge mate van bekendheid met het DGS verkleint de kans op bankruns en daarom zet DNB verder in op publieksvoorlichting. In 2024 is een nieuwe campagne ontwikkeld en met deze campagne als basis wil DNB in 2025 een lange termijn strategie ontwikkelen.

In het kader van de beleidsontwikkeling voor het DGS monitort DNB het wijzigingsproces van de DGS-richtlijn als onderdeel van de herziening van het CMDI raamwerk.

Voorts wordt er begin 2025 prioriteit gegeven aan het implementeren van de gewijzigde regelgeving voor het DGS in Caribisch Nederland, dat in werking treedt per 1 januari 2025, waaronder het oprichten van een Stichting voor het opbouwen en beheren van een fonds. De samenwerking met de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) wordt verder bestendigd. DNB en de CBCS zullen samen optrekken bij de implementatie van de gewijzigde regelgeving op onder andere data uitvragen en uitkeringsstrategie.

Tabel 13 Inzet DGS

(in fte)

	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	B2025 - B2024
Inzet	**13,7**	**10,9**	**11,1**	**0,2**

3 Financiën

3.1 zbo-begroting 25

3.2 Financiële toelichtingen deelbegrotingen 26

3.3 Financiering 29

3.1 zbo-begroting

De omvang van de zbo-begroting stijgt ten opzichte van 2024 met € 20,1 miljoen naar € 277,4 miljoen. Deze stijging volgt voor een groot deel uit nieuwe taken die in het kostenkader 2025-2028 zijn afgesproken (bijlage 3). Daarnaast stijgen de kosten als gevolg van de loon- en prijsbijstelling. De doorwerking van de verwachte loon- en prijsbijstelling raakt alle deelbegrotingen, zowel op de directe inzet als de overige benoemde categorieën in tabel 14. Risico's op het gebied van de loonontwikkeling en bijdragen aan verplichtingen op het gebied van - in SSM verband - ontwikkelde software zijn opgenomen in de begroting.

In de volgende alinea's gaan we in op de zbo-begroting 2025 en de vergelijking met 2024. De zbo-begroting is opgedeeld in een aantal categorieën. Tabel 14 laat voor de gehele zbo-begroting de vergelijking tussen 2025 en 2024 per categorie zien.

Tabel 14 Uitsplitsing zbo-begroting 2025 naar categorieën

(€ miljoen)

	Budget 2024	Budget 2025	B2025 - B2024
Directe inzet	115,4	133,7	18,3
Inhuur[7]	4,1	3,9	-0,2
Juridische activiteiten	7,5	8,5	1,0
ICT	76,9	74,1	-2,8
Bedrijfsvoering en huisvesting	23,0	24,4	1,4
Adviesdiensten en overig	30,4	32,8	2,3
Totaal begroting	**257,3**	**277,4**	**20,1**

Directe inzet (€ + 18,3 miljoen)
De kosten nemen ten opzichte van 2024 met € 18,3 miljoen toe, als gevolg van taakuitbreidingen en de loon- en prijsbijstelling. De taakuitbreidingen omvatten een stijging van zo'n 36 fte aan capaciteit voor de uitvoering van de zbo-taken. Daarnaast wordt een groot aantal intensiveringen opgevangen met herprioriteringen. Bij de toelichtingen op de deelsectoren lichten we de verschillen nader toe.

Inhuur (€ - 0,2 miljoen)
Onderdeel van de besparingen uit het kostenkader 2025-2028 betrof een structurele neerwaartse bijstelling van het inhuurbudget. De totale structurele besparing ten opzichte van 2024 bedraagt ca. € 1,5 miljoen. Aangezien een deel van de inhuur in de begroting van 2024 als 'directe inzet' is gepresenteerd, is de in bovenstaande tabel gepresenteerde besparing € 0,2 miljoen.

Juridische activiteiten (€ + 1 miljoen)
De inzet van juridische expertise neemt naar verwachting toe ten opzichte van 2024. Nieuw te implementeren wet- en regelgeving zoals DORA en IRRD ligt hieraan ten grondslag.

ICT (€ -2,8 miljoen)
De kosten dalen met € 2,8 miljoen ten opzichte van 2024. De voornaamste oorzaak is dat de tijdelijke programmastructuur (ca. € 6 miljoen) voor de aansturing van de Digitale Strategie Toezicht is opgeheven en structureel is ondergebracht in de organisatie. De omvang van het projectportfolio is, in lijn met de afspraken uit het kostenkader 2025-2028, gelijk gebleven. Wel is de toerekening van de IT-kosten met ingang van het kostenkader 2025-2028 aangepast, hetgeen leidt tot een aantal herverdeeleffecten tussen deelsectoren.

7 Vanaf 2025 zijn alle inhuurbudgetten gecentraliseerd. In 2024 bevatte de post directe inzet ook inhuurbudgetten gericht op tijdelijke vervanging en protocol- en probleemdossiers. De post inhuur in 2024 had betrekking op inhuur voor on-sites en modelonderzoeken.

In het kostenkader 2021-2024 is afgesproken dat de kosten van de datadiensten ten laste van de zbo-begroting gebracht worden, met een ingroeipad dat loopt tot en met 2025. In voorliggende begroting is de laatste tranche van € 2,5 miljoen verwerkt. Hiermee is de totale infasering van € 10 miljoen gerealiseerd.

Bedrijfsvoering en huisvesting[8] (€ + 1,4 miljoen)
De toename wordt met name veroorzaakt door de loon- en prijsbijstelling en daarnaast de bestendiging van de benodigde capaciteit voor de Wet open overheid (Woo).

Adviesdiensten en overig[9] (€ + 2,3 miljoen)
De toename wordt voornamelijk veroorzaakt door de loon- en prijsbijstelling en daarnaast onder meer de kosten voor modernisering van het financiële systeem.

3.2 Financiële toelichtingen deelbegrotingen

DNB verdeelt haar kosten voor de uitvoering van de zbo-taken naar deelsectoren. In tabel 15 staat het overzicht van de deelbegrotingen naar deelsectoren. Afwijkingen van meer dan 5% en/of € 1 miljoen per doelgroep worden hieronder apart toegelicht.

Met de inwerkingtreding van MiCAR is de deelsector aanbieders van cryptodiensten komen te vervallen. Als er in 2025 inzet op de cryptosector gepleegd moet worden, zullen deze kosten ten laste van alle andere deelsectoren gebracht moeten worden, omdat er geen wettelijke basis meer is om deze kosten bij de betreffende partijen in rekening te brengen.

Voor alle deelsectoren onder de taak Toezicht geldt dat een deel van de afwijkingen voortvloeien uit de door DNB doorgevoerde 'Herijking Toezicht'. Met deze Herijking heeft DNB haar toezichtorganisatie toekomstbestendig georganiseerd, waarbij ook versterkingen zijn doorgevoerd op het gebied van een beheerste bedrijfsvoering, procesmanagement en datamanagement. Ook is de tijdelijke programmastructuur van de Digitale Strategie Toezicht structureel ingebed in de organisatie. De effecten van voorgenoemde organisatieaanpassing hebben in meer of mindere mate impact op bepaalde deelsectoren.

8 Onder Bedrijfsvoering vallen bijvoorbeeld kosten voor huisvesting, beveiliging en inkoop.
9 Onder de Adviesdiensten en overig vallen de kosten voor HR, Finance & Risicomanagement, compliance, Communicatie, Directie, Interne accountantsdienst e.d.

Tabel 15 Overzicht deelbegrotingen

(€ miljoen)

	Realisatie 2023	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	B2025 - B2024
Toezicht op significante banken	62,0	62,5	67,5	67,1	-0,4
Toezicht op overige banken	35,1	36,0	38,0	36,9	-1,1
Toezicht op verzekeraars	43,0	44,8	47,1	52,0	5,0
Toezicht op zorgverzekeraars	2,1	2,2	2,2	2,4	0,2
Toezicht op pensioenfondsen	40,6	40,8	44,2	51,3	7,2
Toezicht op beleggingsinstellingen en –ondernemingen	9,5	9,1	9,5	12,4	3,0
Toezicht op betaalinstellingen	12,0	11,8	12,7	18,7	6,0
Toezicht op trustkantoren	7,4	7,1	7,5	9,2	1,7
Toezicht op overige Wwft instellingen	0,4	0,6	0,4	1,2	0,7
Toezicht op crypto's	4,4	3,9	3,9	0,0	-3,9
Financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba	1,5	1,5	1,6	1,5	-0,1
Totaal Toezicht	**218,1**	**220,2**	**234,5**	**252,7**	**18,2**
Resolutie banken	8,9	9,1	9,0	8,8	-0,2
Resolutie verzekeraars	5,8	6,8	7,3	8,8	1,5
Depositogarantiestelsel (NL)	6,0	6,0	6,2	6,6	0,4
DGS Bonaire, Sint Eustatius en Saba	0,2	0,3	0,4	0,4	0,0
Totaal Resolutie en Dgs	**20,8**	**22,2**	**22,8**	**24,6**	**1,8**
Totaal ZBO	**238,9**	**242,4**	**257,3**	**277,4**	**20,0**

Toelichting deelbegrotingen banken (€ - 1,5 miljoen (- 1%))
De loon en prijsbijstelling zorgt voor zo'n € 3 miljoen hogere kosten voor de banken. Deze wordt meer dan gecompenseerd door een afname van het aandeel in de IT-kosten (circa € 3 miljoen), neerwaartse bijstelling van het inhuurbudget van € 1,2 miljoen en de beperkte afname van de toezicht-capaciteit (€ 0,3 miljoen).

Toelichting deelbegrotingen (zorg)verzekeraars (€ + 5,2 miljoen (+ 11%))
De totale kosten stijgen met € 5,2 miljoen. De begrote toename van circa 11 fte zorgt voor stijging van de uitvoerende toezichtkosten van zo'n € 2,6 miljoen, inclusief loon- en prijsbijstelling en neemt ook het aandeel in toegerekende bedrijfskosten toe met zo'n € 1,1 miljoen. De toename in capaciteit betreft intensiveringen en uitbreidingen die volgen uit nieuwe wet- en regelgeving voor onder andere DORA, de AI-verordening en de *Insurance Recovery and Resolution Directive* (IRRD) en de versterking van de organisatie.
Daarnaast neemt het aandeel in de IT-kosten volgend uit de digitale strategie ten opzichte van 2024 toe met zo'n € 1,5 miljoen.

Toelichting deelbegroting pensioenfondsen (€ + 7,2 miljoen (+ 16%))
De kosten stijgen ten opzichte van 2024 met € 7,2 miljoen. Dit komt voornamelijk doordat in 2025 de piek van de inzet op de pensioentransitie wordt verwacht. Daarnaast breiden we uit voor onze werkzaamheden in het kader van DORA. In totaliteit zetten we zo'n 15 fte meer capaciteit in dan in 2024.
De uitvoerende toezichtkosten stijgen met € 3,5 miljoen, inclusief loon- en prijsbijstelling en neemt ook het aandeel in toegerekende bedrijfskosten toe met zo'n € 1,9 miljoen.
Met de transitie gaat eveneens een intensivering van het aandeel van de toegerekende bedrijfskosten gepaard.
Daarnaast neemt het aandeel van de IT-kosten toe ten opzichte van 2024 met zo'n € 1,8 miljoen.

Toelichting Beleggingsondernemingen en beheerders van beleggingsinstellingen (€ + 3 miljoen (+ 32%))
De kosten stijgen ten opzichte van 2024 met € 3 miljoen. De stijging volgt onder meer uit nieuwe wet- en regelgeving zoals MiCAR voor zowel prudentieel toezicht als toetredingscapaciteit. Ook neemt de beleidsinzet toe voor onder andere de review van IFR/IFD. Daarnaast stijgen de kosten door de versterking van de organisatie. In totaliteit neemt de inzet met zo'n 5 fte toe.
De toename in capaciteit zorgt voor een stijging van de uitvoerende toezichtkosten met € 1,4 miljoen en ook voor een groter aandeel in toegerekende bedrijfskosten van zo'n € 0,4 miljoen.
Daarnaast neemt het aandeel van de IT-kosten toe ten opzichte van 2024 met zo'n € 1,2 miljoen.

Toelichting deelbegroting betaalinstellingen en elektronischgeldinstellingen (€ + 6 miljoen (+ 48%))
De deelbegroting stijgt met € 6 miljoen naar € 18,7 miljoen, onder andere als gevolg van nieuwe wet- en regelgeving zoals MiCAR, DORA en voorbereidingen op PSD3 en PSR. Als gevolg van deze nieuwe wet- en regelgeving vindt een uitbreiding van het prudentieel toezicht plaats.
De volatiliteit en complexiteit van de deelsector zorgt ervoor dat er meer capaciteit is begroot voor de toename van toetsingen, vvgb's en vergunningaanpassingen van een toenemend aantal actieve partijen. In 2025 vindt eveneens een inhaalslag plaats op het gebied van de handhaving van illegale dienstverlening. De begrote capaciteit neemt met zo'n 15 fte toe.
De uitvoerende toezichtkosten nemen met € 3 miljoen toe en zorgt ook voor een groter aandeel in toegerekende bedrijfskosten van zo'n € 1,2 miljoen. Daarnaast neemt het aandeel van de IT-kosten, onder andere als gevolg van de capaciteitstoename, toe ten opzichte van 2024 met zo'n € 1,8 miljoen.

Toelichting deelbegroting trustkantoren (€ + 1,7 miljoen (+ 23%))
De kosten stijgen met € 1,7 miljoen. De voornaamste oorzaak is de intensivering van capaciteit voor handhaving bij overtredingen, handhaving op het gebied van illegale trustdienstverleners, een intensivering van beleids- en juridische inzet voor de AMLR en de herziening van de Wtt 2018. De inzet stijgt hierdoor met zo'n 4 fte ten opzichte van 2024. De uitvoerende toezichtkosten stijgen hierdoor met zo'n € 0,9 miljoen en neemt ook het aandeel in toegerekende bedrijfskosten toe met zo'n € 0,4 miljoen. Daarnaast neemt het aandeel in de IT-kosten toe met € 0,4 miljoen.

Toelichting deelbegroting Overige Wwft-instellingen (€ + 0,7 miljoen (167 %))
De kosten stijgen met € 0,7 miljoen. De intensivering van 2,5 fte is gericht op het opvolgen van signalen op het gebied van financieel-economische criminaliteit. De uitvoerende toezichtkosten stijgen met € 0,4 miljoen en neemt ook het aandeel in toegerekende bedrijfskosten toe met zo'n € 0,1 miljoen. Daarnaast neemt het aandeel in de IT-kosten toe met € 0,2 miljoen.

Toelichting deelbegroting Bonaire, Sint Eustatius en Saba (€ - 0,1 miljoen (- 9%))
De afname van de inzet met 0,6 fte zorgt voor een daling van de kosten. De loon en prijsbijstelling wordt opgevangen. In zijn geheel dalen de kosten met € 0,1 miljoen.

Toelichting deelbegroting Resolutie banken (€ - 0,2 miljoen (- 2%))
De kosten dalen met € 0,2 miljoen. De loon en prijsbijstelling wordt meer dan gecompenseerd door lagere IT-kosten ten opzichte van 2024.
De capaciteitsinzet blijft gelijk aan 2024.

Toelichting deelbegroting Resolutie verzekeraars (€ + 1,5 miljoen (+ 20 %))
De kosten stijgen met € 1,5 miljoen, als gevolg van de taakuitbreiding voor IRRD. De taakuitbreiding zorgt voor een stijging van zo'n 5 fte.
De uitvoerende resolutiekosten stijgen met € 1 miljoen en neemt ook het aandeel in toegerekende bedrijfskosten toe met zo'n € 0,5 miljoen.

Toelichting deelbegroting Depositogarantiestelsel NL (€ + 0,4 miljoen (+ 7%))
De kosten stijgen met € 0,4 miljoen. Het aandeel in de IT-kosten toeneemt ten opzichte van 2024 met € 0,3 miljoen. Daarnaast stijgen de uitvoerende resolutiekosten met € 0,1 miljoen door de loon en prijsbijstelling. De capaciteitsinzet blijft gelijk aan 2024.

3.3 Financiering

De financiering van de zbo-begroting ligt vast in de Wet bekostiging financieel toezicht 2019 (Wbft) en het Besluit bekostiging financieel toezicht 2019. De financiering per categorie is gelijk aan de begrote kosten (op basis van de verwachte capaciteitsinzet) van de desbetreffende categorie.

De financiering van de toezichttaak vindt plaats in de vorm van leges (voor eenmalige handelingen in het kader van vergunningen, vvgb's en toetsingen) en een jaarlijkse factuur voor doorlopend toezicht. Voor elke categorie worden de verwachte legesopbrengsten van de begrote kosten afgetrokken. Het bedrag dat vervolgens overblijft, brengt DNB via de jaarlijkse factuur voor doorlopend toezicht in rekening (zie tabel 16).

De begrote opbrengsten voor eenmalige handelingen liggen aanzienlijk hoger ten opzichte van de begrote opbrengsten in 2024. Voorliggende inschatting bestaat uit de verwachting ten aanzien van het aantal te verrichten eenmalige handelingen, waarbij de verwachting is dat met name het aantal eenmalige handelingen voor de deelsectoren Betaalinstellingen, clearinginstellingen en elektronischgeldinstellingen en Beleggingsinstellingen en beleggingsondernemingen ten opzichte van de begroting 2024 aanzienlijk toeneemt. DNB is voornemens om de tarieven voor alle eenmalige handelingen te verhogen met achterstallige indexatie. Daarnaast onderzoekt DNB verdere mogelijkheden om de tarieven voor de eenmalige handelingen in 2025 te verhogen naar een meer kostendekkend niveau. Hiertoe zal een verzoek voor aanpassing van de Regeling bekostiging financieel toezicht eenmalige handelingen bij het ministerie van Financiën worden ingediend.

De samenloop van meerdere kostenopdrijvende ontwikkelingen bij de deelsector Betaalinstellingen zorgt voor een forse stijging ten opzichte van 2024. De ontwikkelingen kennen deels een incidenteel karakter. Als gevolg van deze samenloop is DNB voornemens bij het voorstel voor de tarieven voor het doorlopend toezicht 2025 een verzoek bij de minister van Financiën in te dienen voor de inzet van de heffingsreserve ter grootte van € 1 miljoen. Dit zorgt voor een dempende werking op de tariefstijging en voorkomt dat de plotselinge kostenstijging disproportioneel drukt op de draagkracht van deze categorie.

Na afloop van het jaar zullen de werkelijke kosten per categorie worden vergeleken met de ontvangen heffingen voor eenmalige handelingen en doorlopend toezicht. Vervolgens zal het verschil tussen de werkelijke kosten en de ontvangsten per categorie in het volgende jaar met de betreffende categorie in de kosten voor het doorlopend toezicht worden verrekend. DNB brengt de kosten per sector in rekening aan de hand van door het ministerie van Financiën vastgestelde maatstaven. Daarnaast wordt een deel van de kosten bij de Staat in rekening gebracht voor zowel het toezicht op Caribisch Nederland als de uitvoeringskosten van het DGS voor Caribisch Nederland.

Tabel 16 Financiering zbo-kosten

(€ miljoen)

	Begroting 2024	Begroting 2025	waarvan opbrengst eenmalige handelingen	waarvan heffingen doorlopend toezicht
Begrote bijdrage overheid				
Begrote kosten toezicht Caribisch Nederland*	1,6	1,5		
DGS Bonaire, Sint Eustatius en Saba	0,4	0,4		
Subtotaal bijdrage overheid	**2,0**	**1,9**		
Begrote bijdrage toezichtkosten				
Banken	105,5	104,0	1	103,0
Pensioenfondsen en premiepensioeninstellingen	44,2	51,3		51,3
Verzekeraars, niet zijnde zorgverzekeraars	47,1	52,0	1	51,0
Zorgverzekeraars	2,2	2,4		2,4
Betaalinstellingen, clearinginstellingen en elektronischgeldinstellingen	12,7	18,7	3	15,7
Beleggingsinstellingen en beleggingsondernemingen	9,5	12,4	2,3	10,1
Trustkantoren	7,5	9,2	0,3	8,9
Crypto instellingen	3,9	0,0	0	0,0
Overige Wwft instellingen	0,4	1,2	0	1,2
Subtotaal financiering taak toezicht door instellingen	**232,9**	**251,3**	**7,6**	**243,7**
Begrote bijdrage resolutie en DGS kosten				
Banken en beleggingsondernemingen (Resolutie banken)	9,0	8,8		8,8
Verzekeraars	7,3	8,8		8,8
Banken (Depositogarantiestelsel (NL))	6,2	6,6		6,6
Subtotaal financiering taak resolutie en DGS door instellingen	**22,4**	**24,2**		**24,2**
Totale financiering	**257,3**	**277,4**	**7,6**	**269,8**

*BES-eilanden: Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Bijlage 1 Key Performance Indicators

Tabel 17 Key performance indicators Toezicht

Onafhankelijk & Gezaghebbend	We bestrijden financieel economische criminaliteit door opvolging voor >95% van de instellingen die buiten VRTT scoren en sturen erop dat de opvolging niet leidt tot uitsluiting of discriminatie. DNB draagt bij aan een soepele pensioentransitie door 100% van de beschikkingen af te geven binnen de gestelde wettelijke eisen; we committeren ons aan kwaliteit en tijdigheid. Voor >95% van de middelgrote en grote instellingen (in ATM I2/I3) is inzicht in de cyberweerbaarheid en uitbestedingsgraad.
Open & Betrokken	DNB is invloedrijk in Europa door in te zetten op de vastgestelde prioriteitengremia: we zijn >90% actief en met de juiste expertise vertegenwoordigd in de hoge prioriteitsgremia, >60% aanwezig en waar nodig actief in de medium prioriteitsgremia en in principe niet aanwezig en passief (geen interventies) in lage prioriteitsgremia, tenzij in uitzonderlijke situaties waar het DNB belang in geding is. DNB is invloedrijk/gezaghebbend op de focusgebieden uit de VoT door tenminste 5 actieve bijdrages (o.a. papers, beleidsuitingen, ook presentaties) per thema te leveren. Wij dragen bij aan het vertrouwen van de samenleving in DNB door ten minste 4 externe events per jaar te organiseren (verzekeringsdag, ronde-tafelgesprekken, etc.). Wij dragen bij aan succesvolle implementatie van relevante toezichtwet-en regelgeving door pro-actief en zo snel als mogelijk over onze verwachtingen te communiceren.
Adaptief & Proactief	Alle vergunningaanvragen voor innovatieve diensten en instellingen (ART, EMT, PSD) worden tijdig digitaal ondersteund en >95% wordt binnen de wettelijke termijn afgehandeld. DNB ziet er pro-actief op toe dat financiële instellingen risico's die voortvloeien uit geopolitieke ontwikkelingen beheersen, o.a. via de EU-brede banken stresstest, opvolging EIOPA stresstest 2024, doorlopende monitoring van data en ontwikkelingen, (cross) sectorale risico-analyses en/of onderzoeken. DNB is een aantrekkelijke en diverse werkgever: ■ Wat betreft diversiteit conform diversiteitsdoelstellingen. ■ Waarbij <25% van de uitdiensttredingen op eigen verzoek valt in de categorie 'regretted leavers', met 100% van de 'regretted leavers' is door de manager een exitgesprek gevoerd (incl. vastlegging op 3 á 5 vastgestelde vragen). DNB monitort bij 90% van de pensioenfondsen en verzekeraars de uitvoering van de materialiteitsanalyse; bij minimaal 90% van de banken waar een SREP voor wordt uitgevoerd in 2025, heeft DNB beoordeeld of er sprake is van voortgang in lijn met de ECB klimaat-gerelateerde en milieurisico toezichtverwachtingen.
Doeltreffend & Doelmatig	DNB houdt risicogebaseerd toezicht conform ATM en SSM; bij alle ATM instellingen worden >95% van de risicoscores buiten VRTT opgevolgd; bij alle Nederlandse banken met een SREP score 4 op risicogebieden volgen toezichtacties om deze score te verlagen. Binnen ATM wordt het startpunt van onze primaire toezichtinspanningen voor >95% van de instellingen datagedreven bepaald met automatische risicoscores.

Tabel 18 Key performance indicators Resolutie en DGS

Onafhankelijk & Gezaghebbend	100% van de resolutie LSIs score minimaal score 2 op de afwikkelbaarheidsbeoordeling, alle resolutie SIs laten een verbetering van minimaal 10% zien op de huidige afwikkelbaarheidsbeoordeling
Onafhankelijk & Gezaghebbend	Voor 4 van de 12 van de verzekeraars in scope voor resolutie heeft Resolutie een eerste aanlevering voor een playbook ontvangen
Doeltreffend & doelmatig	De unhappy flow applicatie die wordt ingezet voor niet standaard uitkeringsaanvragen tijdens een DGS uitkeringssituatie is vervangen door de nieuwe DGS behandelaarsapplicatie
Open & betrokken	75% van de beleidsinzet van DNB t.a.v. de transpositie van IRRD in de Wft en de opstelling van EIOPA standaarden/guidelines is gerealiseerd

Bijlage 2 Inzet capaciteit

Tabel 19 Totaaloverzicht capaciteitsinzet Toezicht

(in fte)

	Budget 2024	Budget 2025	B2025 - 2024
	FTEs	FTEs	FTEs
Toezicht op significante banken	197,2	197,5	0,3
Toezicht op overige banken	114,2	111,4	-2,9
Toezicht op verzekeraars	138,8	149,6	10,9
Toezicht op zorgverzekeraars	6,3	7,1	0,8
Toezicht op pensioenfondsen	137,0	151,7	14,6
Toezicht op beleggingsinstellingen en -ondernemingen	30,6	35,9	5,3
Toezicht op betaalinstellingen	42,1	56,7	14,6
Toezicht op trustkantoren	25,6	29,8	4,2
Toezicht op overige Wwft instellingen	1,2	3,7	2,5
Toezicht op crypto's	13,4	-	-13,4
Financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba	5,2	4,6	-0,6
Totaal Toezicht	**711,6**	**748,0**	**36,3**

Tabel 20 Totaaloverzicht capaciteitsinzet resolutie en DGS

(in fte)

	Budget 2024	Budget 2025	B2025 - 2024
	FTEs	FTEs	FTEs
Resolutie banken	27,3	27,4	0,1
Resolutie verzekeraars	23,1	27,7	4,6
DGS-NL	9,6	9,6	-
DGS-CN	1,3	1,5	0,2
Totaal	**61,3**	**66,2**	**4,9**

Bijlage 3 Afspraken kostenkader 2025-2028

Intensiveringen Wtp
DNB intensiveert in deze kaderperiode tijdelijk voor de inzet op de Wet toekomst pensioenen (Wtp). De transitie vanuit de Wtp is een tijdelijk programma. DNB zet erop in om na deze transitie terug te bewegen naar de oorspronkelijke toezichtcapaciteit. De eerste ervaringen in het komende jaar moeten uitwijzen in hoeverre de nu opgenomen capaciteit daadwerkelijk voldoende is. Een deel van de extra benodigde capaciteit absorbeert DNB gedurende de transitieperiode.

Nieuwe taken vanuit Europese wet- en regelgeving
DNB krijgt in de periode van het kostenkader 2025-2028 ook veel nieuwe taken vanuit Europese wet- en regelgeving. Voor een aantal specifieke nieuwe taken en intensiveringen is het kader uitgebreid. De verordening digitale operationele weerbaarheid (DORA) zorgt ervoor dat DNB toezichthouder wordt op de (cyber)weerbaarheid van een groot aantal financiële instellingen. De komst van de AI-verordening brengt een nieuw domein van toezicht voor kunstmatige intelligentie naar DNB. Nieuwe EU-regelgeving inzake de herstel en afwikkeling van verzekeraars vergt van DNB ook structureel meer inspanning.

Overige nieuwe taken en intensiveringen
Er is in het kostenkader overeengekomen dat DNB een groot aantal nieuwe wettelijke taken en intensiveringen absorbeert. Het gaat bijvoorbeeld om de inzet op MiCAR, IFR/IFD2, PSD3/PSR, CRD6/CRR2, de overige wet- en regelgeving op het gebied van pensioenen, de herziening van de Sanctiewet en Solvency II. Daarnaast is specifieke capaciteit opgenomen voor het op orde brengen en houden van datagovernance en operationaliseren van databeleid. DNB zal deze uitbreidingen en intensiveringen opvangen met besparingen, herprioriteringen en de efficiencytaakstelling. Hierbij zullen de consequenties voor de risicobereidheid expliciet worden gemaakt als onderdeel van het jaarlijkse begrotingsproces, inclusief afstemming met het ministerie van Financiën en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Efficiencytaakstelling
Naast besparingen is in het nieuwe kostenkader ook weer een efficiency-taakstelling opgenomen, ter grootte van 0,4% per jaar. De taakstelling heeft als doel om efficiencywinsten te behalen en draagt daarmee bij aan de doelmatigheid van DNB. De taakstelling spoort de toezichthouders aan om de bedrijfsvoering efficiënt in te richten, zonder dat aan de kwaliteit en effectiviteit van het toezicht afbreuk wordt gedaan.

Huisvesting
De kosten voor huisvesting in 2025-2028 worden voor de zbo-taken, net als in het voorgaande kostenkader, bevroren ter hoogte van de verwachte kosten hiervoor vanaf 2026. Dit volgt uit de afspraak in het kostenkader om de toerekening van de huisvestingskosten aan de zbo-taken te stabiliseren. Wel worden deze kosten jaarlijks geïndexeerd.

Loon- en prijsbijstelling
De systematiek van de jaarlijkse loon- en prijsbijstelling is in het kostenkader gehandhaafd. Voor de loonbijstelling wordt de CEP-raming van het CPB van het voorjaar T-1 gehanteerd. De hoogte van de prijsbijstelling wordt daarbij gekoppeld aan de 'Jaarmutatie CPI' zoals deze door het CBS wordt gepubliceerd over de maand mei (van het jaar dat voorafgaat aan het jaar waarop de zbo-begroting betrekking heeft), in plaats van de maand juni, om zo beter aan te sluiten aan de interne begrotingsplanning van DNB. Voor 2025 betreft de loon- en prijsbijstelling € 9,4 miljoen (zie tabel X). De gehanteerde loonbijstelling bedraagt 3,9%; de prijsbijstelling bedraagt 2,7%; de indexering wordt toegepast op het nieuwe basisbedrag in het kader. De afgesproken verhouding tussen de loon- en prijsbijstelling is tweederde loonbijstelling en eenderde prijsbijstelling (van het basisbedrag).

Post onvoorzien

De post onvoorzien is bedoeld om nieuwe (niet voorziene) ontwikkelingen, dan wel op zichzelf voorzienbare, maar qua timing en/of omvang nog onzekere taken op te kunnen vangen. DNB kan een beroep doen op de post onvoorzien als zij de impact van de onvoorziene en incidentele gebeurtenis niet kan opvangen binnen de begroting. Hiervoor dient de directie van DNB een onderbouwd verzoek op te stellen dat moet worden goedgekeurd door de raad van commissarissen van DNB en ter informatie met de minister van Financiën worden gedeeld. Indien dit leidt tot aanpassing van de begroting van DNB wordt deze conform de gebruikelijke systematiek, opnieuw voorgelegd aan de ministers van Financiën en APP. De omvang van de post onvoorzien neemt in latere jaren toe vanwege de toenemende onzekerheid en de uitdaging om gebeurtenissen over een periode van vier jaar te voorzien. De post onvoorzien biedt DNB ruimte om tijdig te kunnen opschalen wanneer dat noodzakelijk is.

Infasering kosten datadiensten

De afgelopen jaren heeft DNB, vanwege internationale wet- en regelgeving, flink geïnvesteerd in een platform voor het ontvangen, controleren en opslaan van datarapportages en ook in de mogelijkheden om grote datasets te verzamelen. De inzet van bankbrede datadiensten is de afgelopen jaren verschoven naar meer inzet voor de zbo-taken als gevolg van meer datagedreven toezicht. Hiervoor is ruimte opgenomen in het kostenkader. De benodigde extra werkzaamheden en kosten als gevolg van deze toegenomen inzet worden gefaseerd ten laste van de zbo-begroting gebracht, in lijn met de werkelijke verdeling. De kosten voor datadiensten nemen hierdoor geleidelijk toe tot € 10 miljoen in 2025. Met de inzet van datadiensten valideert DNB of door instellingen tijdig en op correcte wijze voldaan wordt aan de rapportageplicht. Met deze input kan DNB haar toezichttaak uitoefenen op instellings- en sectorniveau en ook voldoen aan externe rapportageverplichtingen (o.a. ECB/EIOPA).

Loon- en prijsbijstelling

Het kostenkader wordt jaarlijks aangevuld met de loon-en prijsbijstelling. Voor de loon- en prijsbijstelling gelden de vaste afspraken:

- de loonbijstelling wordt gekoppeld aan de 'cao-loon bedrijven' opgenomen in de maartraming van het CPB van het jaar dat voorafgaat aan het jaar waarop de zbo-begroting betrekking heeft, en bedraagt 3,9%;
- de hoogte van de prijsbijstelling is gekoppeld aan de 'Jaarmutatie Consumentenprijsindex (CPI)' zoals deze door het CBS over de maand juni van het jaar dat voorafgaat aan het jaar waarop de zbo-begroting betrekking heeft, is gepubliceerd. Deze bedroeg in juni 2024 2,7%;
- de indexering wordt toegepast op het nieuwe basisbedrag in het kader. De afgesproken verhouding tussen de loon- en prijsbijstelling is twee-derde loonbijstelling en eenderde prijsbijstelling (van het basisbedrag).

Bijlage 4 Operationeel risicomanagement

DNB benadert risico's vanuit een integraal perspectief, zodat bedreigingen en kansen in perspectief kunnen worden afgewogen en beoordeeld. Deze risicomanagementaanpak sluit aan op de methoden van de ECB/ESCB/SSM praktijk en de *best practices* in de financiële sector.

Vanaf 2025 werken we met een herziene risicotaxonomie. Dit heeft geresulteerd in een geactualiseerde set aan *key* risico's die voor DNB relevant en in overeenstemming met de actueel relevante dreigingen zijn.In lijn met de nieuwe taxonomie wordt ook de risicobereidheid herzien. De implementatie hiervan staat gepland in het eerste halfjaar van 2025. In de risicobereidheidsverklaring is vastgelegd wat onze bereidheid is om risico's te accepteren. DNB werkt hierbij met een risicomatrix waarbij op basis van kans en impact een risicoscore wordt vastgesteld, variërend van 'zeer laag' tot 'zeer hoog'.

In onderstaand figuur is de risicoscore per categorie weergegeven. Effectiviteit van beheersmaatregelen/risicobeheersing wordt continu gemonitord, zodat - waar nodig - tijdig aanvullende risicobeheersing kan worden ingericht. Verhoogde risico's die buiten bereidheid (dreigen te) raken, worden besproken en gemonitord.

Bij het opstellen van de begroting voor 2025 zien wij het beveiligingsrisico als een onverminderd hoog operationeel risico, gedreven door de onderliggende informatiebeveiligings- en bedrijfsvoeringscontinuïteits-risico's. Vertrouwelijkheid, integriteit en/of beschikbaarheid van informatie vormen voor DNB zeer belangrijke bouwstenen in de uitvoering van haar taken. Daarbij zijn veilige, tijdige en betrouwbare informatievoorziening en -verwerking noodzakelijk.

Figuur 1 DNB-Risicocategorieën en risicobereidheid

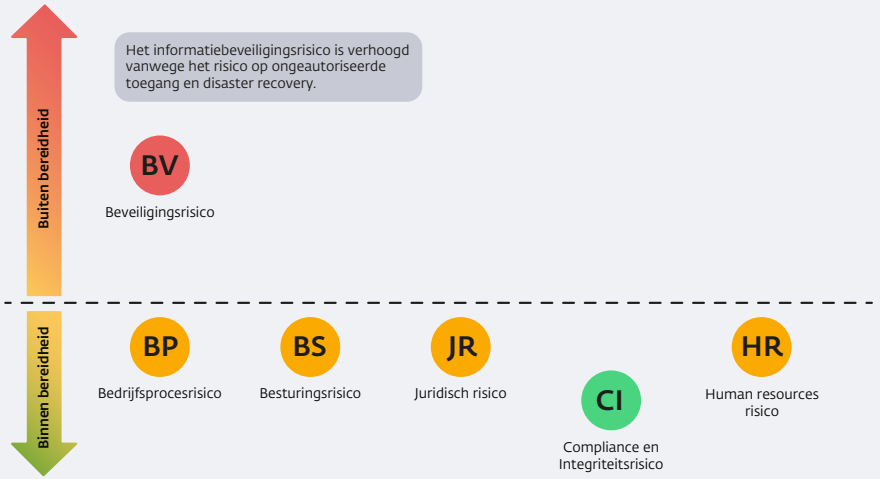

Om weerbaar te zijn tegen cyberdreigingen en een hoog niveau van informatiebeveiliging te borgen, heeft DNB diverse programma's en beheersmaatregelen ingericht die de beheersing van deze risico's continu verbeteren.

- Het #zeker *awareness*-programma verzorgt campagnes om bewustwording te vergroten onder medewerkers over de kwetsbaarheid van informatie en hoe die veilig te stellen;
- Het *Identity and Access Management* (IAM) programma werkt aan verdere verbetering van toegangsbeveiliging tot systemen en informatie;
- Het *Disaster Recovery* programma bereidt de organisatie voor op situaties van herstel in het geval van (volledige) systeemuitval, en
- Ook wordt er gewerkt aan het verder verhogen van het volwassenheids-niveau van de *Good Practice* informatiebeveiliging.

Daarnaast vindt er structureel monitoring plaats op bestaande beheersmaatregelen met regelmatige evaluaties om de effectiviteit te waarborgen. Waar nodig volgt bijsturing om risico's effectief te beheersen. Naast beleid en technische maatregelen wordt voortdurend aandacht besteed aan de versterking van *soft controls*, zoals de risicocultuur en het risicobewustzijn.

Tabel 21 Definities DNB-Risicocategorieën

Risicocategorie	Definitie
Besturingsrisico	Het risico op bestuurlijke ineffectiviteit door onduidelijke governance, niet naleven van de governance of het niet juist vastleggen van besluitvorming, met als gevolg het niet realiseren van bedrijfsdoelstellingen
Bedrijfsprocesrisico	Een risico van een negatieve impact op de financiën, bedrijfsdoelstellingen of reputatie van DNB als gevolg van ontoereikende of falende interne bedrijfsprocessen, mensen en systemen, dan wel als gevolg van externe gebeurtenissen.
Beveiligingsrisico	Het risico op schade, (reputatie)verlies en/of het niet (tijdig) behalen van bedrijfsdoelstellingen bij mensen of middelen als gevolg van bedrijfsongevallen of onveilige situaties óf als gevolg van opzettelijk onbevoegd menselijk handelen met een crimineel of terroristisch motief.
Human resources risico	Het risico op schade, (reputatie)verlies en/of het niet (tijdig) behalen van bedrijfsdoelstellingen als gevolg van het niet hebben, niet kunnen aantrekken, behouden of niet kunnen inzetten van voldoende, en kwalitatief geschikt en gezond personeel.
Juridisch risico	Het risico op schade, (reputatie)verlies en/of het niet (tijdig) behalen van bedrijfsdoelstellingen als gevolg van het onjuist toepassen van wet- en regelgeving of doordat de afdwingbaarheid en/of naleving van contracten gebrekkig is.
Compliance en integriteitsrisico	Het risico dat de onafhankelijkheid en reputatie van DNB en/of haar medewerkers (kan) word(t)(en) aangetast, of financieel verlies ontstaat als gevolg van het niet naleven van (integriteits)relevante wet- en regelgeving, maatschappelijke en door DNB zelf opgestelde (gedrags)normen met inbegrip van het onvoldoende zorgvuldig, uitlegbaar en consistent handelen ten aanzien van de rechten en belangen van de stakeholders van DNB.

Bijlage 5 Afkortingenlijst

ACM	Autoriteit Consument en Markt
AFM	Autoriteit Financiële Markten
AI	Artificial Intelligence
AIFMD	Alternative Investment Fund Managers Directive
AML	Anti Money Laundering
AMLA	Anti Money Laundering Authority
AMLR	Anti Money Laundering Regulation
ART	Asset Referenced Tokens
BCBS	Basel Committee on Banking Supervision
BCS	Beleggers Compensatie Stelsel
Bbft	Besluit bekostiging financieel toezicht
BES	Bonaire, Sint Eustatius en Saba
BRRD	Bank Recovery and Resolution Directive
CASP	Crypto Asset Service Providers
CBCS	Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten
CCP	Central Counter Parties
CDD	Customer Due Diligence
CMDI	Crisis Management and Deposit Insurance
CN	Caribisch Nederland (de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BES))
CRD	Capital Requirements Directive
CRR	Capital Requirements Regulation
DB	Defined-Benefit
DC	Defined-Contribution
DGS	Depositogarantiestelsel
DLT	Distributed Ledger Technology
DNB	De Nederlandsche Bank
DORA	Digital Operational Resilience Act
DST	Digitale Strategie Toezicht
EBA	European Banking Authority
EC	Europese Commissie
ECB	Europese Centrale Bank
EDIS	European Deposit Insurance Scheme
EGI	Electronischgeldinstelling
EIOPA	European Insurance and Occupational Pensions Authority
EMT	Electronic Money Tokens
EPIFP	Expected Profits Included in Future Premiums
ESA	European Supervisory Authorities
ESCB	Europees Stelsel van Centrale Banken
ESG	Environmental, Social and Governance
ESMA	European Securities Markets Authority
ESRB	European Systemic Risk Board
EU	Europese Unie
FATF	Financial Action Task Force
FEC	Financieel Expertise Centrum
FSAP	Financial Sector Assessment Program
FSB	Financial Stability Board
IAM	Identity & Access Management
IAIS	International Association of Insurance Supervisors
ICAAP	Internal Capital Adequacy Assessment Process
ICBE	Instelling voor Collectieve Belegging in Effecten
IFD	Investment Firm Directive
IFR	Investment Firm Regulation
IGS	Insurance Guarantee Scheme
IIB	Integriteitstoezicht in Beeld
IKB	Individueel Klantbeeld
IRAP	Integriteitsrisico Rapportage
IRRD	Insurance Recovery and Resolution Directive
KPI	Key Performance Indicator
LTG	Lange Termijn Garantie
LSI	Less Significant Institution
MiCAR	Markets in Crypto-Assets Regulation
MIS	Management Informatie Systemen
MREL	Minimum requirement for own funds and eligible liabilities

NPR	Nieuwe Pensioen Regeling
NRA	Nationale Resolutie Autoriteit
ORB	Operational Risk Board
ORSA	Own Risk Solvency Assessment
PSD	Payment Services Directive
PSR	Payment Services Regulation
Pw	Pensioenwet
RIG	Risico Identificerend Gesprek
SBA NFR	Sector Brede Analyse Niet Financiële Risico's
SCR	Solvency Capital Requirement
SI	Significant Institution
SIRA	Systematische Integriteitsrisicoanalyse
SII	Solvency II
SoB	Sale of Business
SoG	System of Governance
SRB	Single Resolution Board
SREP	Supervisory Review and Evaluation Process
SRM	Single Resolution Mechanism
SSM	Single Supervisory Mechanism
SW	Sanctiewet 1977
UBO	Ultimate Beneficial Owners
VCP	Voorbereidend Crisis Plan
VoT	Visie op Toezicht
Vvgb	Verklaring van geen bezwaar
Wbft	Wet bekostiging financieel toezicht
Wfm BES	Wet financiële markten BES
Wft	Wet op het financieel toezicht
Woo	Wet open overheid
Wtp	Wet toekomst pensioenen
Wtt	Wet toezicht trustkantoren 2018
Wwft	Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme
Wwft BES	Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme BES
Zbo	Zelfstandig bestuursorgaan

De Nederlandsche Bank N.V.
Postbus 98, 1000 AB Amsterdam
020 524 91 11
dnb.nl

Volg ons op:
Instagram
LinkedIn
X

DeNederlandscheBank
EUROSYSTEEM